

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXIX.—LETO XXIX.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK),

APRIL 16, 1946

ŠTEVILKA (NUMBER) 75

Angleži imajo nov načrt glede kontrole Porurja

Predlagajo mednarodno gospodarsko kontrolo, ne pa politično

NEW YORK — (O.N.A.) — Iz britanskih virov, ki so v tesni zvezi z britansko delegacijo pri varnostnem svetu Združenih narodov, prihaja vest, da je Britanija na tem, da predloži svoj lastni načrt za rešitev vprašanja Porurja.

Ta načrt se močno razlikuje od onega, katerega predlagajo Francozi.

Načrt sledi vzorcu starih kolonijalnih korporacij

Angleški načrt se naslanja na staro institucijo kolonijalnih korporacij, kot na primer kompanije za Vzhodno Indijo, ter bo predlagal ustanovitev nove korporacije za Porurje, katere delnice bi bile razdeljene med štiri velesile, ki so prevezele nalogo okupacije Nemčije.

Angleški zunanji minister Bevin je baje načrtu naklonjen, a dodaj še ni mogel premagati njevega odpora političnih izvedencev, dočim so mu gospodarski strokovnjaki naklonjeni.

Francija hoče politično ločitev ozemlja od Nemčije

Francozi bodo s tem načrtom zadovoljni, ker streme njihovi zahtevi pred vsem za tem, da se Porurje popolnoma odtrga od centralne nemške kontrole. Toda v tem pogledu je malo vse verjetno, da Anglija ne bo v nobenem slučaju hotela pristati na več kot gospodarsko internacionalizacijo Porurja.

Britanci so prepričani, da je mednarodna gospodarska komisija za Porurje, ki jo predlaga, da Porurje ne bo še enkrat postala baza nemškega orožja.

Kot stališče glede Porurja še ni znano

Rusija svojega mnenja v tej zadevi še ni povedala. Preteklo leto je bila navidezno bolj naklonjena popolni ločitvi Porurja od Nemčije, dočim se zdaj dočim, da bi se ohranila ta internacionalizacija okraj pod centralno politično kontrolo Nemčije.

SMRTNA KOSA

Kot smo včeraj poročali, je v Polyclinic bolnišnici umrla Agnes Sot (Zot), rojena Zganjar, stara 53 let, na 5332 Homer Ave. Doma je bila iz Zdenke vasi, Dobro polje, odkoder je prišla v Ameriko leta 1900. Stara je bila 12 let. Njen prvi mož Ignac je umrl pred 20 leti, njen drugi mož Frank Sot (Zot) pa je bil pokopan šele pred dvema leti. Pokojnica je bila članica društva sv. Ane, št. 4 SDZ. Tu je zapuščala tri hčere: Mrs. Jennie Gorse, Mrs. Frances Braidie, Mrs. Agnes Modic, vnuke: George Braidie, Marie in Shiraz Modic, v Cannon City, Colo., in John Zganjar in v stari domovini sestro Marijo, ter več drugih sorodnikov. Pogreb se bo vršil v petek ob 9:45 uri zjutraj v Zakrajskovega pogrebnege naroda v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

Prepevajte za otroško bolnišnico v Sloveniji!

Wallace apelira na Ameriko, da sledi smernicam, katere je začrtal pokojni Roosevelt

Za prvo obletnico smrti predsednika Franklina D. Roosevelta se je vršila prošli petek v New Yorku priredba Narodnega državljanskega odbora za politično akcijo (National Citizens Political Action Committee), na kateri je bil trgovinski tajnik Henry A. Wallace glavni govornik.

Wallace je med ostalim v svojem govoru izjavil:

“Vojne z Rusijo ne bo, kajti za kaj takega ima Rusija preveč razuma, prav kakor ga imamo tudi mi. Mi utegnemo tekmoovati z Rusijo za olje, prav kakor utegnemo tekmoovati z njo ideološko, toda v naši tekmi moramo pokazati, da smo sposobni dvigniti življenski standard našega ljudstva hitreje in višje kot je sposobna Rusija.

“Anglija je seveda kritična glede Rusije in Rusija je kritična glede Anglije. Oba naroda utegneta biti včasih kritična glede nas, kakor utegnemo biti mi kritični glede njiju.

“Toda najvišji interes nas Amerikancev je mir, in naša naloga naj bi bila, da s posredovanjem med obema narodoma ohranimo mir. Mi ne bi smeli pri tem nikdar zavzeti stališče proti nemu ali drugemu. Kajti z izjemo jezika in skupne književne tradicije, nimamo nič več skupnega z imperialistično

Anglijo kot imamo s komunistično Rusijo. Naša izključna naloga je, biti na strani svetovnega edinstva in delati za to, da Združeni narodi postanejo orodje za pravičen in brezkončen mir.”

Wallace je pokojnega Roosevelta primerjal Abrahamu Lincolnu, kajti oba sta enako želela, da Amerika postane dežela blagostanja za vse ljudstvo. Obžaloval je dejstvo, da Roosevelt ni dočaka dneva, ko bi videl polne možnosti praktične izrabe atomske energije, ter izrazil prepričanje, da vojaški elementi ne bodo dobili diktatorske kontrole nad atomsko energijo.

“Franklin Roosevelt je bil proti izkoriščanju katerekoli vrste kjerkoli na svetu,” je rekel Wallace. “On je zrl naprej k dnevu, ko bo mir prinesel stalno rastočo produktivnost navadnega človeka tukaj in široko sveta, za srečo in blagostanje navadnega ljudstva vsepovsod.”

Ford namerava delati cenene avte

DETROIT, 12. aprila. — Ford Motors Co., ki je prvotno zaslovela radi cenenegega modela T, je danes naznanila, da bo prihodnje leto postavila na trg nov avto, ki bo cenejši od vseh drugih avtomobilov, kar jih je danes na trgu.

Družba pa bo še nadalje producirala vse modele, katere ima sedaj na trgu.

Na avtomobilskem polju se obeta velika konkurenca, kajti General Motors Co. je šele pred par dnevi naznanila, da bo prihodnje leto začela producirati nov lahak Chevrolet avtomobil.

AEROPLAN TREŠČIL NA APARTMENT HIŠO V CHICAGU; DVA MRTVA

CHICAGO, 13. aprila.—Danes je tukaj neki armadni aeroplan, ki je na vežbalnem poletu priletel v Chicagu, treščil na zemljo med nekimi dvonadstropnim apartment poslopjem in neko leseno hišo, nakar je sledila eksplozija, v kateri sta našla smrt poročnik Arthur V. Robitschek, star 22 let, in armadni stotnik Albert Schultz, star 26 let. Oba ubita častnika sta doma iz Chicaga.

V nesreči je dobilo poškodbe sedem civilistov. Najbolj resno sta bila poškodovana dva stanovanca apartment poslopja, medtem ko so ostali ušli z manjšimi poškodbami.

Letalo, ki je priletelo iz San Antonia, Texas, je po treščanju na zemljo eksplodiralo, in sledil je ogenj, ki je leseno hišo delno uničil. Neki očividec pravi, da je izgledalo, kakor da je pilot letalo skušal pristati na bližnjem praznem zemljišču.

IZREDNA SEJA ŠT. 39 SANSa

Izredna seja podružnice št. 39 SANSa se bo vršila v sredo 17. aprila ob 8. uri zvečer v sobi št. 2 v novem poslopju Slovenskega narodnega doma. Seja je zelo važna, ker je treba ukrepati o končnih pripravah za kampanjo za otroško bolnico v Sloveniji. Društveni zastopniki in posamezniki so vabljeni na sejo za skupno sodelovanje, da bo kampanja res uspešna.

Zlobno uničenje novega avtomobila

John Foliano, star 34 let, stanujoč na 10904 Amor Ave., je včeraj zjutraj ob 2:30 hotel iti na delo h clevelandskem “Plain Dealerju”, kjer je uposlen kot distriktni cirkulacijski poslovodja. Ko pride do svojega novega Forda, ki je bil parkan na cesti pred hišo, je našel prerezani dve pneumatiki, okno razbito, svetilka spredaj razbita in druge poškodbe. Zlobno delo so najbrže opravili mladi pobalini.

Zaposlenost padla v državi Ohio

Te dni je urad Bureau of Labor Statistics podal sliko delavskega položaja v državi Ohio, iz katere je razvidno, da je bilo v avgustu 1943 leta največ delavstva zaposlenega v industrijah države Ohio in sicer 1.386.000. Od tistega časa zaposlenost polagoma pojenjava. Meseca decembra 1945 je bilo zaposlenih v raznih industrijah v Ohio 1.022.000 delavcev, oziroma 26 odstotkov manj kot ob najvišji zaposlenosti, toda 39 odstotkov več kot v letu 1939.

Iran umaknil pritožbo proti Sovjetski Rusiji

Varnostni svet pa navzlic temu zahteva, da pritožba še nadalje ostane na dnevnem redu

POTAPLJAČI NAŠLI STARO LADJO Z VEČMILIJONSKIM ZAKLADOM

Irwin A. Williamson, slavni morskoti potapljač, je sporočil iz Miami, Fla., da je našel staro špansko ladjo “Santa Rosa,” ki je bila potopljena leta 1520, baje z zlatim zakladom v vrednosti 30 milijonov dolarjev.

Ladja leži 146 čevljev pod morskovo površino in ker je bila vsa lesena, je zelo nevarna potapljačem, ker se ruši.

Toda burna triurna seja varnostnega sveta, ki se je vršila danes, je pokazala, da bo zadeva navzlic temu še nadalje ostala na dnevnem redu in da se bo o nji ukrepalo 6. maja, do katerega dne je Rusija obljubila umakniti vse vojaštvo iz Irana.

Kratke vesti

VSTOPNINE ZA OGLED ROOSEVELTOVEGA DOMA

Iz Hyde Parka, N. Y., se poroča, da je Rooseveltov dom od danes naprej na razpolago za ogled od strani javnosti. Računa se 50 centov vstopnine, ki gre v blagajno Zedinjenih držav. Predsednik Roosevelt je v oporoki svoj dom v Hyde Parku zapustil ameriškemu narodu.

PISARNISKA DELAVKA POGOLTNILA SVINČNIK

OAKLAND, Cal., 13. aprila.—Winifred Cooper, 21-letna pisarniška delavka pri Western Union, je danes pogoltnila štiri palce dolg svinčnik, ki ga je pri delu držala v ustih. Zdravniki so z X-ray strojem ugotovili, da svinčnik leži počez v želodcu mladenke, katero so poslali domov s posebnimi navodili glede diete in ji naročili, da pride nazaj za periodično preiskavo.

Z. N. MORAJA USPETI, IZJAVLJA TRUMAN

WASHINGTON, 16. aprila.—Predsednik Truman je danes na konferenci Pan-ameriške zveze izjavil, da Združeni narodi morajo uspeti, ker ako narodi v atomski dobi ne bodo našli poti za sodelovanje, je jedina alternativa popolno uničenje vsega sveta.

DIREKTORSKA SEJA

Jutri večer ob 7:30 uri se vrši direktorska seja Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Vabi se vse direktorje, da so gotovo navzoči.

PROG. SLOVENCE ŠT. 2

Članice krožka št. 2 Progresivnih Slovencev so prijazno vabljene, da jutri večer gotovo pridejo na redno sejo v Slovenski narodni dom na St. Clair Ave. Seja se prične ob 7:30 uri zvečer ter je zelo važna.

IMA ZLOMLJENO NOGO

Pred par dnevi si je zlomila nogo, ko je šla v klet, poznana Mrs. Godina, 19702 Mohawk Ave. Nahaja se na domu pod zdravniško oskrbo, kjer jo prijateljice lahko obiščejo. Njen sin Tony se je baš vrnil na svoje službeno mesto v Portland, Maine. Želimo ji, da bi čim prej okrevala!

GOSTILNA ZAPETA

Tino Modic Cafe bo zaprta do petka popoldne radi smrti matere Mrs. Modic.

NEW YORK, 15. aprila.—Iranski poslanik Hussein Ala je sporočil varnostnemu svetu Združenih narodov, da mu je vlada v Teheranu sporočila, da je bil med Rusijo in Iranom dosežen popoln sporazum glede umika sovjetskega vojaštva z iranskega ozemlja, vsled česar Iran podpira rusko zahtevo, da se pritožba, ki je bila prvotno predložena varnostnemu svetu, črta z dnevnega reda.

Toda burna triurna seja varnostnega sveta, ki se je vršila danes, je pokazala, da bo zadeva navzlic temu še nadalje ostala na dnevnem redu in da se bo o nji ukrepalo 6. maja, do katerega dne je Rusija obljubila umakniti vse vojaštvo iz Irana.

Boj proti Rusiji vodita Amerika in Anglija

Rusko stališče, ki je sedaj podprto od države, ki je direktno prizadeta, so podprli na današnji seji samo štirje izmed enajstih delegatov, dočim jih je sedem nasprotovalo.

Opozicijo sta vodila delegata Zed. držav in Velike Britanije. Debatna je bila izredno burna in ko je priklopala na višek, je predsednik varnostnega sveta, ki tajski delegat dr. Kvo Tai-či, sejo nenadoma odgodil in naznanil, da se bo razprava o vprašanju nadaljevala jutri.

Gromiko izrazil dvom v iskrenost Amerike in Anglije

Rusija, ki očitno stoji pred novim porazom, akoravno je Iran sam, radi katerega gre, podprl njeno stališče, je podala svoje stališče v trpki izjavi, ka-

tero je podal sovjetski delegat Andrej Gromiko. Rekel je: “Na prejšnjih sejah varnostnega sveta sem imel nekaj pomislekov, da-li je bila za temi izjavami delegatov Zed. držav in Velike Britanije iskrena in resnična želja za mirno poravnavo nesoglasij med Sovjetsko unijo in Iranom.

“Stališče, ki sta ga zavzela delegata Zed. držav in Velike Britanije na današnji seji, in ki so ga žal podprli tudi drugi člani sveta, pa me je potrdilo v nojih dvomih.”

Poljska zahteva proti režimu Francoza odložena

Ameriški delegat Stettinius je bil očitno razdražen in je na kratko odvrnil, da on ni stavil nobenega predloga, medtem ko je britski delegat Sir Alexander Cadogan le rekel, da bo jutri odgovarjal na Gromikovo izjavo.

Ker se bo jutri znova razpravljalo o iranskem vprašanju, to pomeni, da zahteva poljskega delegata za preiskavo Francovega režima v Španiji še ne bo prišla na dnevni red.

Radi otrok vržen iz stanovanja

V soboto je bila sodnijskim potom postavljena na cesto družina William Diggins, ki šteje sedem otrok, ker sosedje v apartamentu ne marajo otrok. Tako je mati pripeljala na policijsko postajo svoje tri sinove, da so začasno preskrbljeni v Dention Home, dokler starši ne najdejo stanovanja. Oče je kuhar v Clark restavraciji in zasluži do \$75 tedensko, pa kljub temu radi otrok ne more najti stanovanja.

Letalske tekme v Clevelandu ob Delavskem prazniku

National Aeronautic Association v Washingtonu je uradno sporočil, da se letošnje letalske tekme vršijo ob Delavskem prazniku v Clevelandu. Program se prične 30. avgusta in bo trajal tri dni. V tekmi se bo videlo najnovjša letala “jet” vrste, ki plovejo z brzino 600 milj na uro.

Telefonski klic z Norveške

Mrs. Theresa Cook, 16909 Elsienna Ave., je v nedeljo dobila telefonski klic od brata in sestre z Norveškega, katerih ni videla ali govorila z njima zadnjih 37 let.

POGREB

Pogreb Franka Skerbec se bo vršil v sredo ob 10. uri zjutraj iz Zakrajskovega pogrebnege zavoda na Calvary pokopališče.

V Ohio se otroke zapira s kriminalci vred

V večini okrajev države Ohio zapirajo mladoletne otroke v ječo skupaj z zakrknjenimi kriminalci ali slaboumnimi ljudmi, dasiravno ohijski zakon predvideva, da bi se oseb pod 18 letom starosti ne smelo držati v zaporu z odraslimi zločinci, posebno ne otrok pod 14 letom starosti.

Sedaj so dognali, da se ta zakon povsod krši, ker okrajji nimajo na razpolago denarja za zgrajenje posebnih prostorov za otroke. Tako so v lorainski ječi našli 13-letnega dečka, ki je zaprt z odraslimi moškimi. Kar taki dečki še ne znajo, ko se jih vrže v ječo, znajo, ko pridejo ven.

Kitajski kardinal

Kardinal Thomas Tien, prvi in edini kitajski kardinal, se je ustaviF za dan v Clevelandu pri škofu Hobanu. Vrača se domov iz Rima preko Zedinjenih držav. Kardinal je dejal, da se ljudstvo Kitajske z zaupanjem obrača na Zedinjene države za pomoč, ker tam na milijone ljudi strada.

VAJE ZBORA “JADRAN”

Jutri večer ob osmih se zopet prične z rednimi pevskimi vajami pri zboru Jadran v SDD na Waterloo Rd. Vabi se vse pevce in pevke kot tudi vse, ki imajo posluh in veselje za petje, da se udeležijo vaj.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town: (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):	
For One Year—(Za celo leto)	\$7.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico: (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):	
For One Year—(Za celo leto)	\$8.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries: (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):	
For One Year—(Za celo leto)	\$9.00
For Half Year—(Za pol leta)	5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.



Za razumevanje rasnih problemov

Preselitev kalifornijskih japonskih naseljencev tekom vojne je odprla marsikomu v tej državi oči ter zbudila zavest odgovornosti z ozirom na postopanje s tujerodnimi in sličnimi skupinami. Izkazalo se je namreč, da so bili mnogi japonski Amerikanci ob svojem povratku na stare domače izpostavljeni nasilju in odprtemu sovraštvu, ter da se je ta mržnja takoj raztegnila tudi na druge tujerodne in verske skupine. Knjižica z naslovom "Vodnik v rasnih odnosih za policijo," prica kako živo so se javne oblasti zavedale resnosti položaja v tem pogledu. Omenjena knjižica vsebuje program učnja za policaje, kar pomeni, da se oblasti v Kaliforniji lotevajo problema rasnega sovraštva in mržnje predvsem tam, kjer je potreba v resnici nujna. Policaj je v splošnem v najtesnejšem stiku z ljudstvom in to posebno kadar pride do kakega kaljenja javnega miru.

Namen knjižice je, da se pouči posameznega policaja ali redarja o pravilnem profesionalnem izvajanju tozadevnih zakonov v slučajih kakih verskih ali rasnih izbruhov. Naziranje slednjega kalifornijskega policaja, pravi knjižica, bi moralo biti v skladu z izjedo, da so pred postavo vsi državljani enaki. To je tudi temeljni princip uveljavljanja zakona.

Zares poklicen policaj mora dobro poznati vzroke napetosti, ki včasih privedejo do izgrediv med rasnimi ali verskimi skupinami. Knjižica, ki jo omenjamo, daje povprečnemu redarju vpogled v socialne razmere, iz katerih se izcimijo verske in rasne ter narodnostne mržnje. Dan danes imamo kar cel niz vzrokov, ki dajejo povod za rasno mržnjo—pomanjkanje stanovanj, ekonomska negotovost, prenatrpani vlaki, preseljevanje vojnih delavcev, rekonverzija in demobilizacija, vse to podžiga splošno nejevoljo in nepokoje. Te razmere seveda ne obstajajo zgolj v Kaliforniji, to so vzroki, ki dajejo skoro slednjemu prebivalcu razlog za pritoževanje nad tem ali onim. V takih slučajih se najdejo vrh vsega še posamezniki, ki znajo razpihniti mržnjo tako, da se meče krivdo za gotove obstoječe razmere na eno ali drugo rasno ali versko skupino kot tako. V krajih, kjer taki predsodkov polni ljudje vplivajo na javno mnenje svojega okolja ozir. svojega kraja, se kaj lahko pripeti, da se majhne prestopke poveča in kaže v luči pristranosti kar zna voditi do incidentov med različnimi skupinami samimi. Če je potem še policija prežeta s predsodki, tedaj je pravična nepristranost nemogoča. Policaj mora gledati nato, da si pridobi spoštovanje in operacijo vseh prebivalcev svojega kraja, ker drugače pomaga k razpihavanju rasne mržnje, vzbujajoč nezaupnost in bojazen.

Knjižica podčrtuje dejstvo, da je potrebno najprej izkoreniniti predsodke in mržnjo iz policije same, ker šele potem bo mogel povprečni policaj razumeti pomen in namen tega "Vodnika." Knjižica pove kalifornijskemu policaju, da se ljudje predsodkov stoodstotno navzamejo. Tu je dana primera kako neštete matere vcepijo otrokom strah pred čuvaji javnega reda in miru s tem, da jim pogosto žugajo s policajem. Polagoma se v otroku vsidra bojazen in predsodek proti policaju, pravzaprav proti policiji sploh. Na isti način se vcepja predsodek proti črncom, židom, japonskim Amerikancem, katolikom, itd., ljudje govore pred otroci o takih in takih črnih, židih, itd., pa je vsajen predsodek. Razsoden in zares dober čuvaj javnega reda, pravi knjižica, se vedno ravna po pravilu, da je najti med vsemi skupinami ljudi vsake vrste—dva poedinca si nista enaka—kot si nista niti dva prsta na roki... To je človeško gledanje na stvar uveljavljanja nepristranske ter postene zakonitosti.

Knjižica dalje ugotavlja, da so predsodki pogosto miselna navada. Ali to rado vodi k diskriminaciji. Diskriminacija pa pomeni, da se spričo nje zanikuje mnogim ameriškim državljanom in prebivalcem pravice in privilegije, ki jih drugi lahko svobodno uživajo. Diskriminacija odreka gotovim skupinam ali njenim članom vstop v gotove hotele, restavracije, letališča in slične druge javne prostore. Dalje preperečuje izbiro domovanja po svobodni lastni volji posameznika, kot tudi izbiro dela ali poklica. Vsa taka in podobna zapostavljanja vzbujajo v zapostavljenih odpor, ki se pogosto izraža v pijanih groznjah, napadih protivoljenju, ali pa v umikanju v lasten environment. Policaj,

pravi knjižica, mora razumevati prestopke in javno ponašanje elementov, ki prihajajo iz zapostavljenih skupin in iščejo včasih nekakšnega zadoščenja v kršenju postave ali v objestnem ponašanju, dočim se zopet drugi, kot n. pr. Kitajci nekako skrijejo vase in se ne vsiljujejo nikomur tako ne tako.

Ker ima Kalifornija tri velike rasne skupine—Mehikance, črne in Orientalce—se knjižica v glavnem nanaša na te. Toda v problemih navedenih v knjižici je najti odgovor marsikateremu vprašanju, ki zahteva rešitve ne v teoriji, ampak v praksi, bilo to v Kaliforniji ali pa kje drugje. Knjižica stremi za tem, da pomaga uvesti demokracijo v državi Kaliforniji tam, kjer leži odgovornost uveljavljanja zakona. In v tem se kaže prava vrednost "Vodnika."

Knjižica sama je zagledala beli dan po mnogih konferencah v policijskem oddelku v Richmondu, Calif., kjer so se sestali in razgovarjali številni čuvarji javnega reda in drugi, ki so dajali nasvete in priporočila. Želeti bi bilo, da bi tudi druge države Unije sledile zgledu Kalifornije v tem pogledu ter osvojile "Vodnika," katerega naj bi se prilagodilo in prikrojilo po razmerah in potrebah posameznih krajev in držav.

PISMO IZ AMERIKE

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca," Ljubljana, Jugoslavija

Nas rojak, ki živi že dolgo let v Ameriki, piše svojemu prijatelju Pirišću Jožetu iz Novih sel pri Kočevju sledeče pismo:

Cleveland, 6. nov. 1945.

Dragi prijatelj!

Druga svetovna vojna je zlasti v Evropi marsikaj izpremenila. Nam so prilično znane vse borbe in vse trpljenje, ki so ga doprinali evropski narodi pod okupatorjem, posebno še junaška Jugoslavija pod vodstvom maršala Tita. Znano nam je, da so bili Slovenci med prvimi, ki so se organizirali v partizanskih enotah ter tako rekoč z golimi rokami naskočili do zob oborožene Nemce in Italijane. Obveščeni smo bili, da ste imeli silne borbe tudi z domačimi izdajci, to je belogardisti, ki so bili nahujskani po delu duhovščine in nazadnjaški inteligenci. To so ljudje s sebičnimi interesi, ki nimajo smisla za napredek, ki jim ni narod nekaj vzvišenega, ampak le molzna krava. Povedati pa moram, da takih ljudi tudi v Ameriki ne manjka.

V tistih kritičnih časih smo mi ameriški Slovenci občudovali vašo junaško dejanja. Sočustvovali smo z vami, ko ste se potikali po gozdovih lačni in raztrgani. Ponosni pa smo bili na vas, da ste v zlic neizmernim težkočam vzdržali, da niste klonili tilnika in se naprej borili. Z vašimi dejanji ste dokazali nekaterim "prerokom", da Slovenci niso narod hlapecev, temveč narod politično zrelih, inteligentnih in svobodoljubnih ljudi, ki ponosno korakajo v družbi ostalih narodov.

Po dolgem trpljenju ste končno osvobodjeni. Sedaj si gradite iz ruševin novo, svobodno in demokratsko Jugoslavijo. Teško delo je, ker nimate sredstev, toda gotovo ste srečni, da imate tudi izven meja svoje domovine mnogo prijateljev, zlasti v Sovjetski zvezi.

Zavedamo se tudi mi, da v Jugoslaviji ne gre vse gladko in da vam ni z rožami posuto. Vaši najboljši možje so padli na bojišču. Zato imate še težave s strokovnjaki na odgovornih mestih in težave z uradništvom. Nadalje imate še vedno ostanke reakcije, ki skuša izpodkopavati temelje države. Glavno je, da je oblast ljudska in delovna, kar pomeni, da bo v doglednem času tam dovolj kruha za vse in da se ne bo več treba tolikim ljudem potikati po tujini, ki je Slovencem zmeraj le mačeha.

Sedaj pa še nekaj o nas, ameriških Slovencih. Vojna vihra nas je zadela le posredno. Draginja je bila seveda velika. Tudi nam je bil živčev odmerjen. Politične svobode smo pa imeli še precej. Sedaj se vrši izprememba iz vojne v civilno industrijo. Glede Jugoslavije je reakcija skušala razklati tudi ameriške Slovence. Ogronna večina nas je za novo Jugoslavijo. Na

nasprotni strani je le manjši del zakrknjenih klerikalcev pod vodstvom nekaterih duhovnov (ne vseh!). Ti zasledujejo politiko Kreka Mihe in Rožmana. Smernice dobivajo od tako zvanih rimskih beguncev, ki niso nič drugega kot bivši belogardisti, ki so bežali iz Jugoslavije radi slabe vesti, ker so sodelovali z okupatorjem in počenjali zločine nad lastnim narodom.

Napredni elementi in seveda tudi del poštenih katoličanov smo organizirani v Slovenskem ameriškem narodnem svetu—(SANS), ki v gmotnem in moralnem oziru deluje za novo Jugoslavijo. Za seboj ima razene vse podporno organizacije, ki so odločilen faktor v našem javnem življenju. V pomožni sklad smo nabrali že okoli sto tisoč dolarjev, s katerimi smo kupili obleko, živež in zdravila ter poslali v Slovenijo. Poslali smo tudi mnogo stare obleke in čevljev v ta namen. Kar se tiče našega družabnega in političnega življenja, prirejamo shode in predavanja. Na pristojna mesta smo odposlali že nešteto resolucij, izjav in brzojavk v podporo novi Jugoslaviji in za priključitev Primorske, Trsta in Koroske k Jugoslaviji. Naši voditelji kot pisatelj Louis Adamič, Zlatko Baloković, Etbin Kristan, Mirko Kuhelj in drugi nas častno zastopajo pri tem delu. Za našo stvar piše in agitira 9 slovenskih časopisov, le dva sta v nasprotnem taboru.

Podobno je razmerje med Hrvati, Srbi, Makedonci in Bolgari. Vsi skupaj smo člani Združenega odbora južnoslovenskih Amerikancev (ZOJSA) z glavnim odborom v New Yorku.

Iz tega torej lahko razvidiš, da ameriški Jugoslavlani nismo spali, ko ste se vi borili. Čeprav smo po večini ameriški državljani, imamo še vedno toploto v srcih za našo staro domovino, na katero nas veže mnogo lepih spominov iz mladostnih dni. In ker je ta domovina prvič v zgodovini resnično svobodna, jo tembolj ljubimo in ji radi pomagamo. Pomagajte ji s podvojenjo silo tudi vi, da se čimprej postavi na trdne noge. V zameno vam bo dala telesne hrane in duševnega zadovoljstva. Vaša dobra volja je predpogoj vsakega napredka, demokracije in svobode.

Ker vemo, da ste v vojni mnogo izgubili in ste danes v stiski, smo vam poslali nekaj paketov z živili in obleko. Razdelite po možnosti tudi med ostale sorodnike, če so še živi. O zaključku teh vrstic vas vse skupaj iskreno pozdravljamo in vam želimo boljše bodočnost kot ste jo imeli pod staro, trhlo Jugoslavijo.

Frank Česen,
tajnik podružnice SANS.

Prispevajte za otroško bolnišnico v Sloveniji!

Tekmovanje slovenskih in hrvaških avtobusnih prometnikov in avto mehaničnih delavnic

Posneto iz "Slovenskega poročevalca"

Sindikalna podružnica SZPD NJ pri ministrstvu za lokalni promet NVS v Ljubljani je napravila načrt za tekmovalje od 15. februarja do 15. marca. Pozvala je vse ostale sindikalne podružnice ministrstva, Avtoprometa Ljubljana, Maribor, Celje in Avtoobnove Ljubljana, ki so v posebnem pismu napovedali tekmovalje podružnicam za avtobusni promet pri ministrstvu za promet, ribištvo in lokalni promet federalne Hrvatske in zlasti sindikalni podružnici DAPH-a.

Obe federalni edinici bosta tekmovali v avtomehaničnih delavnicah in na avtobusnih progah. Kot temelj tekmovalja bodo služili uspehi v mesecu decembru. Slovenski avtoprometniki bodo tekmovali na 41 avtobusnih progah. Popravili bodo čim več avtomobilov, s katerimi bodo okrepili avtopromet. Tekmovali bodo v smotreni uporabi goriva in maziva glede na enako pot vožnje.

Z izboljšanjem dela bodo namo dobili delovne sile, ki so mo-

rale zaradi skrajšanja državnega proračuna oditi iz tega delovnega sektorja. Poostri bili bodo čisto avtomobilov in točnost pri odhodu in prihodu vozil. Da bo organizacija tekmovalja čim bolj uspešna, so slovenski avtoprometniki pozvali ljudske krajevne odbore, naj se prebivalstvo točno ravna po voznem redu in naj obenem sodeluje pri kontroli tekmovalja.

Tekmovali bodo tudi v ustavljanju novih avtobusnih prog glede na število razpoložljivih in rezerve popravljenih avtomobilov. Kontrolne komisije bodo v obih federalnih enotah sestavljene iz hrvaških in slovenskih kontrolorjev v razmerju 1:1, ki bodo morale do 21. marca pregledati in oceniti uspehe tekmovalja. Najboljšega šoferja in avtomehaničarja iz vsake federalne enote bodo proglasili za udnarika.

Tekmovalje avtoprometnikov Slovenije in Hrvatske ima skupni cilj, izboljšati promet in pospešiti obnovo prometa, ki je ena izmed naših najvažnejših zadev bližnje bodočnosti.

UREDNIKOVA POŠTA

Kampanja za Mladinsko bolnišnico v Sloveniji

Cleveland, Ohio. — Dne 15. aprila se prične kampanja, zbiranje prispevkov za Mladinsko bolnišnico v Sloveniji, pri podružnici šte. 48 SANS. Kampanja bo trajala en mesec dni, to je do 15. maja.

Collinwoodska podružnica št. 48 SANS se je odločila za enomesečno kampanjo. Okrožje, ki spada pod podružnico, se prične pri E. 105 St. in vzhodno do E. 185 St. Do E. 105 St. okraj spada podružnici št. 39 SANS; od E. 185 vzhodno pa spada podružnici št. 106 SANS.

Naše okrožje je razdeljeno na distrikte. Prvi distrikt so samo trgovci. Te bodo obiskali: Ivan Boštjančič, Louis Petrovič, A. Srebot, Anton Bokal, Martin Plut, Andrew Gorjanc, Anton Jankovič in John Gorjanc. Ti bodo obiskali vse trgovce in obrtnike v našem okrožju. Prosimo slovenske trgovce, da jim greste na roke in da prispevate po svojih močeh.

Za \$100 in več postanete člani član Mladinske bolnišnice v Sloveniji; kdor prispeva manj kot stotak, bo podporni član. Vsa imena prispevalcev bodo poslana v Slovenijo in bodo tam pričala vašo požrtvovalnost potomcem v stari domovini.

Vsa društva, ki spadajo pod delokrog naše podružnice, so bila obveščena s posebnimi pismi glede te kampanje. Kar tudi prosimo in upamo, da se boste tudi tokrat odzvali s primernim darilom za Mladinsko bolnišnico. Vemo, da je veliko društev, ki so prispevali v preteklosti za pomoč Jugoslaviji. Toda upamo, da tudi sedaj ne boste odrekli svoje pomoči, ko se gre za bolnišnico in bošče prispevali ponovno po svojih močeh. Pomnite, vsak dar je dobrodošel.

Ravno tako apeliramo na vas, profesionalci, slovenski zdravniki, advokati in drugi, da prispevate po svojih močeh v ta blag namen. Apeliramo tudi na slovenska podjetja, banke, da storite svojo dolžnost.

Hišno kampanjo so podvzele v svoje roke Progressivne Slovenke. Prošeni ste, da jim greste pri tem na roke. Clevelandске podružnice SANS so se zavzele, da privedejo to kampanjo in pomagajo zbrati skupaj določeno vsoto \$150,000. Želeti je da se delo zbiranja ne zavleče predolgo, ker v Sloveniji se res nujno potrebuje Mladinsko bol-

nišnico. Čimprej se jo zgradi, toliko več otrok bo rešenih smrti ali počasnega hiranja.

Naša kampanja za otroško bolnišnico v Sloveniji bo uspešna le tedaj, ako jo postavimo na čim širšo bazo, da zajamemo ves slovenski življenj, ne samo v Clevelandu, pač pa po celi Ameriki. Zato se bo vršila tokrat kampanja od hiše do hiše, od trgovca do trgovca in cestalihi.

Člani podružnice št. 48 SANS se trudijo in žrtvujejo dneve in dneve za človekoljubno delo za trpeče ljudi in bolne otročičke v Sloveniji. Potrkalno se bo na vsaka vrata. Važno je to, da sedaj prispevate tisti, kateri ste nekoliko bolje situirani, nekoliko finančno močnejši. Vsi smo dolžni kot Slovenci ali potomci Slovencev, da po možnosti podpremo to človekoljubno prizadevanje.

Kampanja za zbiranje prispevkov v sklad za Mladinsko bolnišnico nima političnega značaja. Zavedajmo se, da bomo s svojimi prispevki pomagali slovenski mladini na splošno, da zraste krepak rod v Sloveniji. Prepričani smo da bodo vsi storili vsak svojo dolžnost, komur je pri sreju blagor naše stare domovine.

Prošeni ste, da kadar vas bodo ti zastopniki obiskali, da ne delate predsodkov in izgovorov. Storite svojo narodno dolžnost in darujte, kolikor pač zmorete. Clevelandске podružnice SANS in glavni urad, želimo, da bi bila ta kampanja uspešna, da bi čimprej mogoče spravili določeno vsoto skupaj. To bo najljepši dar naši rojstni domovini, ki ga moremo ji ameriški Slovenci podariti. Vsa imena prispevalcev bodo v tej kampanji objavljena sproti v slovenskih časopisih.

Slovenski Cleveland, pokaži mo v tem mesecu kampanje, da nam je pri sreju slovenska deca v domovini, v Sloveniji in da jim želimo in poskušamo pomagati, kar je mogoče pomagati od naše strani. Storimo vsi svojo slovensko dolžnost in naš cilj bo dosežen.

Torej, kdo bo prvi, ki se bo odzval s stotakom ali več v tej kampanji. Na delo slovenski rojak in rojakinja. Odpri srce, odprti roke, otiraj solze bolnih, nedolžnih slovenskih otročičev.

Odbor podružnice št. 48 SANS
J. F. Durn, tajnik.

Kdor je človekoljub, daruje za otroško bolnišnico v Sloveniji

Povzročili škode za 53,500,000 dinarjev

Posneto iz "Slovenskega poročevalca"
Dolga obtožnica javnega tožila za Slovenijo proti vodilnim uslužbencem slovenskega državnega avtoprometnega podjetja prica o njihovem sabotažnem, negospodarskem in protijavnem upravljanju poverjenim nalog pri organizaciji državnega avtoprometnega podjetja za Slovenijo.

V bližnjih dneh se bodo morali zagovarjati pri posebnem senatu vrhovnega sodišča v Ljubljani bivši upravnik DASP-a Anton Bervar, pomočnik upravnika inženirja Vladimira Šubičca, načelnik tehniškega oddelka inženir Stanislav Vidmar, tajnik Jakob Birimiša, šef finančnega oddelka inženir Franc Palma, itendant uprave DASP-a Adalbert Končar, referent za tehnične delavnice pri upravi Dražan Sladonja, šef baze DASP-a v Ljubljani Vladimir "Drinovc" nadzornik avtoparka v tej bazi Miran Špicar, šef baze v Divači Slavko More, predsednik in član prevzemne komisije Franc Varenčič, član prevzemne komisije Božidar Pibernik, delegat J. T. Ljanske uprave DASP-a v Trstu Franc Levičnik in šoferja J. J. Kampuš v Ljubljani.

Obtoženci so odredili v št. Vi. du točenje bencina namesto v Ljubljani, pri čemer je vsak kamion po nepotrebnem prevozil najmanj 11 kilometrov pol. Izračunali so, da so pri tem oskorovali do 1,028,500 dinarjev. Vozili so kamione iz Divača v Dalmacijo po 223 kilometrov daljši poti preko Ljubljane, Zagreba in Karlova. Namesto direktno preko Susak, zaradi česar znaša škoda preko 5,236,000 dinarjev.

Pri vožnji v Dalmacijo so razbili in pokvarili tretjino vseh kamionov, kar znaša okrog sedem milijonov dinarjev škode. Onesposobili so 400 priklopnikov s tem, da so sneli 800 koles in gum. Nastala škoda poplavljalna nerabnih priklopnikov presega sedem milijonov dinarjev.

Z namernim nekontrolnim poslovanjem je izginilo 50% vseh zabojev uvoženega orodja v vrednosti sedem in pol milijonov dinarjev. Izginilo je 34 kamionov in 25 jeepov, vrednih preko štiri in pol milijona dinarjev.

Zaradi nekontrolne nadzora, ki so namerno ali skrajno malomarno razbili 30 kamionov in 10 jeepov, znaša škoda tri in pol milijona dinarjev. Pusili so stati kamione dolgo časa nezavarovane v snegu in dežju, pri čemer znaša škoda poškodnih najmanj sedem in pol milijona dinarjev.

V treh mesecih je bilo pokradenega 10% vsega nabavljene bencina v vrednosti 1,153,000 dinarjev. Zaradi nepravilne organizacije dela, opustitve kontrole, prekomerne uporabe vozil za osebne namene in izplačevanja neupravičenih akontacij so zapravili preko osem milijonov dinarjev.

Sodišče so sodilo vodilnim uslužbencem DASP-a Slovenije, ki so obtoženi, da so s svojim brezvestnim upravljanjem državne imovine napravili v treh mesecih najmanj za 53 milijonov dinarjev škode.

DOPRINOSI AMERIČI

Nobena posamezna narodnost v Ameriki si ne more prisvajati prednjaštva. Kar je Amerika za nes, je posledica koordinacije vseh narodov. V knjigi "A Nation of Nations" je naš poznani pisatelj Louis Adamič temeljito spoznal. O tem se lahko prepričate, ako si nabavite in preberite omenjeno knjigo, ki je v založbi v uredništvu Enakopravnosti.

Novice iz Jugoslavije

Pisatelj iz "Slovenskega poročevalca"
Industrija in prosveta v Domžalah

Domžalske tovarne so v polnem obratu. Požrtvovalno delo v njih dokazuje, kako globoko je naš delavec doumel obnovo, ki obeležuje vse naše delo v letošnjem letu. Poleg tega pa je tudi prosvetno delo po tovarnah v lepem razvoju. Kje ste pred vojno videli po tovarnah gledališke odre in knjižnice? Pa si danes oglejte lične gledališke odre v tovarnah Zoro, Okršlar, Bonač, Indoplatno, Kocjančič in drugod. Povsod so naše sindikalne organizacije dostojno proslavile Prešerna. Množične organizacije v trgu samem niso hotele zaostati. V Prešernovem tednu smo v Domžalah odprli Ljudsko univerzo. Udeležba na proslavi je pričala o veliki želji našega ljudstva po napredku in izobrazbi. Nadaljni napred bo tej želji gotovo ustregel. Tudi ljudska knjižnica je bila ustanovljena v Prešernovem tednu. Šteje 600 knjig, ki jih ljudje radi izposojajo. A. F. Ž. je knjižnici nakazala dohodek svoje lepe prireditve za nakup novih knjig. Svečana akademija v Godbenem domu, pri kateri je prvič javno nastopila domžalska godba in pripravila svoj nekdanji sloves, je izvrstno uspela. Gimnazijska in šolska mladina se je zgleđno pripravila za spored. Tudi naš pevski zbor je prispeval svoje boglastna kritika vseh je bila, da je akademije v Domžalah še ni bilo. Zelim spoznati rusko literaturo. Prvomajniško tekmovalstvo bo izraz našega dela in priprav, ki so v ta namen že v teku.

Posvet o varčevanju v Kranju

V dvorani Okrajnega ljudskega odbora v Kranju je bilo 14. m. pomembno posvetovanje o varčevanju. Sestanka so se udeležili zastopniki sindikalnih organizacij, organizacij Osvobodilne fronte ter mestnih in krajskih ljudskih odborov. Zastopniki denarnih zavodov v Kranju in poljudnih poročilih razložijo potrebo varčevanja v dobi nove. Dani so vsi pogoji, da se uvrsti zaupanje v denarne zavode. V novi državi je denarni rok ali pod nadzorom ljudi, ki delajo izključno za koristi ljudstva. Glede ohranjenosti in okrepitve vrednosti našega dinarja je podana popolna odgovornost v pospešeni obnovi, v kateri je proizvodnje, v posetvi s gospodarstvom. Z varčevanjem v vlaganjem prihrankov pri denarnih zavodih bomo dosegli, da se bodo prihranki najširših slojev stekali v ogromne vsote, ki jih bo naš moderni sistem denarni razdeljeval našemu gospodarstvu. Koristi ne bo imel samo varčevalec, ki si bo lahko pridobil iz prihrankov svoje potrebe in izboljšal svoj gnet. Prihranki, marveč bodo njegovi prihranki takoj koristili vsemu gospodarstvu, s tem pa tudi pospešili dvig blaginje ljudstva. V razgovoru so zastopniki sindikalnih skupin sklenili, da bodo ornovali skupno zbiranje in varčevanje prihrankov na ta način, da bo sindikalni blagajnik po obnem s članarino prispeval, ki se bodo sproti nalašč na hranilne knjižice pri denarnih zavodih. Enakega načina varčevanja se bodo poslužile tudi druge organizacije. Posvet o varčevanju v Kranju bo nedvomno dosegel svoj namen.

Juršinci se oglašajo

Sestanki in predavanja so že nekoliko razgibali naše ljudi. Prosvetno delo je v kratkih mesecih doseglo takšno višino, kar je prej nikoli. S Prešernovo

Sedaj... pšenica se ne vporablja v pivu ali ale

in edino pšenica lahko reši problem prehranjevanja lačnih na svetu



Resnično, pšenica ni bila nikdar vporabljena v večji količini v pivovarniškem procesu — samo $\frac{8}{10.000}$ vsega pšeničnega pridelka v Združenih državah je bilo vporabljenega v letu 1945.

V soglasju z postopanjem vlade Združenih držav, pivovarniška obrt sploh ni vporabljala pšenico od dne 1. marca 1946.

DRUGE POTREBŠČINE ZNIŽANE ZA 30%

Druga potrebna žita so bila znižana na 30%. — to je 70% iz celokupne množine leta 1945.

Edino pšenica zamore rešiti problem nasičenja lačnih. Žito, do katerega je sedaj obrt omejena, so različna in kakovosti katere ne vporablja ljudstvo sveta kot živila.

MANJ PIVA IN ALE

Skupno pivovarniška obrt vporablja 30% manj

materijala kot v letu 1945. In zaradi tega je sorazmerno manjša proizvajala. Ampak ker se danje zahteve za pivo in ale so 25% višje kot pred enim letom, resnično pomanjkanje je približno 50%.

Vsled tega. Vaš trgovec, Vas ne bo zamogel zalagati s pivom in alem po Vaši želji. Vemo, da boste razumeli vzrok za to.

* * *

Vašo pozornost resno obračamo na priporočila predsednik Trumanove Famine Emergency Committee, ki so skupno naštetih v spodnjem predelu.

Ta izjava pove v jasnih stavekah, kaj vsak posamezno lahko stori da pomaga v tej sili.

Kaj od nas Predsednikov Famine Emergency Odbor želi da izvršimo

1. Hranite in delite žitne in maščobne pridelke... zmerno vporablajte jestvine, ki so pripravljene z žitom, maščobami in oljem — hranite krušne, makaroni-ove, pecivne, in cvrtne jestvine. Vporablajte maščobe, ki so ostale za praženje. Hranite solatno-olje, vporablajte kuhane prikuhe.
2. Kupujte in poslužujte se živila, ki so obilnejša... Zravnajte dijeto z obilnejšimi jedili, kot krompirjem, svežim sadjem in zelenjavo.
3. NE zavržite živila... Pripravite kar je ostalo danes za jutro. Pripravite vse skorje in drobtine vporabne; melba toast, krušne pudinge in za "stuffings." Vzemite samo kolikor zamorete jesti. Očistite svoj krožnik. Izročite neuporabljive maščobe.

vo proslavo je doživel naš oder že sedmo predstavo. Mladina vseh petih krajevnih ljudskih odborov je podala izborne Prešernove pesmi, igralna družina pa spevoigro "Kovačev študent". 8. in 10. februarja je bil Dom ljudske prosvete v Juršincih poln do kraja. Bilo je mnogo ploskanja in navdušenja kakor tu še nikoli. Ljudje so se razhajali in z njimi je šla vera v našo prihodnost, ki je s Prešernovimi stihmi navdajala v najbližjih letih naše borbe in mora danes navdajati nas vse.

Prosvetno delo v Naklem

Pri volitvah smo si pridobili nekoliko žalosten sloves, zato pa zdaj z vsemi močmi delamo, da pokažemo: volilni rezultat ni prava slika lepega Nakla. Vse organizacije pridno delajo. Imeli smo že več prireditve, zlasti v "kulturnem tednu". Uspeh je bil odličan. Naš pionirski pevski zbor je lahko za zgled vsem drugim v okraju. Prešernova družina za mladino in posebej odrasle 8. t. m. je bila zelo dobra.

10. t. m. pa je bila prireditev kulturno-prosvetnega odseka s sodelovanjem moškega zbora, pa tudi mešanega in mladinskega zbora. Tudi ta prireditev je dosegla svoj namen. Škoda le, da nimamo dvorane in se moramo stiskati v šolskih prostorih.

Z agrarno reformo je prešel v ljudsko last bivši nedograjeni Farni dom, ki ga bodo pridne roke v kratkem dovršile, da bo služil ljudstvu. Na svečnico je prišla skupina vojske na naše povabilo k nam s svojo prireditvijo. Naša AFŽ je zbrala za vojsko 73 kosov perila. Tudi z kosilom za 50 mož so naše žene počastile hrabre borce. Naš kraj se torej dviga in hoče z delom napredovati.

Mladina v Brjah na Vipavskem

7. februarja smo svečano pokopali padlo tovarišico Floro Birska, ki je že 1. 1943 v veliki septembarski ofenzivi darovala svoje mlado življenje na oltar domovine. Šele zdaj smo jo našli med vitolskim skalovjem. V

spomin je ostala puška, ki je 28 mesecev ležala poleg nje. Zbralo se je vse prebivalstvo našega okraja še posebno mladina, ki je Floro zelo ljubila. Mladinski pevski zbor je ob grobu zapel žalostinko "Žrtvam".

Volitve obratnih zaupnikov na Jesenicah

Delavci in nameščenci v železarnah KID so na posebnih obratnih sestankih izvolili kandidata za obratne zaupnike in v četrtek 7. m. m. je bil v dvorani kina Radio skupni sestanek, na katerem sta tovariša iz Ljubljane poročala o nalogah in odgovornosti obratnih zaupnikov. Ker do sobote 9. jan. ni bila vložena nobena druga kandidatska lista, je bila avtomatično izvoljena kandidatska lista, katero so delavci in nameščenci sami izbrali in svojih obratnih sestankih. Izvoljenih je bilo 20 zaupnikov in 20 namestnikov. O izidu volitev sta v soboto 9. jan. poročala vsemu delavstvu tov. Štular in Kristan.

Delavstvo je volitve sprejelo z odobravanjem.

Kulturne prireditve koroških Slovencev

Vsako nedeljo se vrše po slovenskih krajih Koroške številne kulturne prireditve, na katerih nastopajo domače igralne skupine in pevski zbori. Prejšnjo nedeljo so slovenski igralci nastopili v Železni Kapli z igro "Mati" ter podali tudi slike iz "Trpljenja slovenskega naroda". Prireditvi je prisostvovalo več sto ljudi, ki so prihiteli predvsem iz gorskih vasi Korte, Bela, Obirsko, Lepena, Lobnik in Remšenik. Isto nedeljo so domači igralci priredili v Št. Petru na Višnjah uspešno kulturno predstavo, na kateri se je zbralo nad 200 ljudi. Na programu so bili prizori iz narodno osvobodilne borbe in slovenske narodne pesmi.

Dne 2. in 3. februarja so igralci "Miklove Zale" iz Št. Jakoba v Rožu gostovali v Hodišah, kjer so domačini po dolgih letih slišali na odru zopet sloven-

sko govoro. Obema predstavama je prisostvovalo čez 700 gledalcev. Prisotne je pozdravil domači župnik dr. Mikula ter tov. Kapelj v imenu OF. Domači pevski zbor "Zvezda" je s koroškimi narodnimi pesmimi dal prireditvi še posebno domačnost in prisrčnost.

Dne 2. februarja pa je Okrajni odbor OF Celovec-desni breg priredil v Borovljah lepo uspešno sankško tekmo, katere se je udeležilo 42 tekmovalcev ob prisotnosti številnih gledalcev iz vsega okraja.

Skupina šestih delavcev

Delavci zagrebške delavnice za mostove vlagajo vse napore, da bi doprinesli čim več s svoje strani za izgraditev in obnovo države. V rekordnem času so izgradili in sestavili tri železne konstrukcije za mostove in sestavili nov stroj za izdelavo vijakov za vezanje železne mostne konstrukcije. Ob največjem mrazu je 12. januarja t. l. pričela delati skupina 6 delavcev iz te delavnice s postavljenjem mo-

stu na progi Vinkovci-Zupanja. Ker v tej skupini ni bilo mizarjev, so ključavničarji opravili vsa mizarska dela. Že 20. januarja, to je 8 dni po pričetku dela, je bil most gotov in je spajal obe obali reke Bosut.

Istega dne je pričela nedaleč od mostu ta skupina 6 delavcev montirati podoban most. Ta most so izročili prometu že 25. januarja. Potem, ko so delavci ta dva mostova zgradili, so se pričeli z vsemi močmi truditi, da montirajo še tretji most. Postavitve tretjega mostu so dovršili po predvidenem načrtu 29. januarja.

V skupini, ki je gradila te tri mostove v 15 dneh, so bili: voditelj skupine in nadzornik dela Andrija Zavrag, ključavničarji mladinci Drago Rogina, Ludvik Šlutač, Drago Klarič, Milan Šlutač in Franjo Kuga, ključavničar, ki je bil obenem tudi kuhar te udarniške skupine.

Delavci zagrebške delavnice za mostove so pripravili za te mostove 72 železnih nosilcev, od katerih je vsak tehtal 1,300 kg.

Delavca zagrebške delavnice za mostove Anton Sulentič in Pavso Boh sta sestavila stroj za izdelavo vijakov za vezanje železne konstrukcije mostov. Potreba, da se poveča proizvodnja teh vijakov, jih je prignala, da so uresničili svojo zamisel. S pomočjo orodja, ki so ga napravili iz starega stroja za vrtnje kamnov so sestavili nov stroj za vijake. To je izreden in enostaven izum. Dosedaj sta dva kovača delala po 8 ur, da sta napravila 6 vijakov za vezanje železnih konstrukcij mostov, sedaj pa bodo lahko 3 delavci izdelali v 8 urah 600 do 800 vijakov. Delavci, ki so se izkazali pri montiranju mostov, so predlagani za nagrade. Iznajditelja novega stroja Sulentič in Boh pa sta že dobila nagrado.

GOSTOVANJE JUGOSLOVANSKIH PEVCEV V PRAGI

Pisatelj iz "Slovenskega poročevalca" Dopisnik Tanjuga iz Prage poroča, da češki tisk objavlja zelo ugodne kritike o nastopu naših pevcev v praškem Narodnem Divadlu. Časopis "Pravo Lidu" pravi med drugim: "V "Prodani nevesti" je bila simbolično zastopana vsa Jugoslavija. Marženko je pela Anita Lukša-Mezetova iz Beograda, Janka Gostič iz Zagreba, Kecalpa pa Friderik Lupša iz Ljubljane.

Naše občinstvo je presenetila popolna gotovost in veselje, s katerim so interpretirali našega Smetano jugoslovanski umetniki. Predvsem pa smo bili veseli spoznanja, da je Smetanova "Prodana nevesta" tako znana in priljubljena med Slovani, da bi po svojih lastnostih lahko postala najboljša zveza med slovenskimi narodi. Naše Ljudsko gledališče je pozdravilo jugoslovanske goste zelo navdušeno in jim tudi izrazilo spoštovanje, ki ga po svojih umetniških kakovostih popolnoma zaslužijo. Časopis "Slobodne Noviny" pravi: "Gostje so pomembni pevci. Prilagodili so se naši režiji in interpretirali celo opero z nekaterimi otenki svojega temperamenta."

PREBIVALCI GRADIŠČA NA PRIMORSKEM ZA SIROVTE PADLIH BORCEV

Pisatelj iz "Slovenskega poročevalca" Na Gradišču so 29. novembra priredili zabavni večer in s tem proslavili srečno vrnitev tovarišev in tovarišic, ki so bili v tujih deželah po koncentracijskih in ujetniških taboriščih in so se sedaj vrnili v svojo domovino. Na tem zabavnem večeru pa so mislili tudi na sirote in so med veselo družbo nabrali 1,130 lir in jih naklonili v dar revnim sirotam padlih partizanov.

Oglašajte v... Enakopravnosti

SKUPAJ V IZDAJSTVU — SKUPAJ PRED LJUDSKO SODBO

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca," Ljubljana, Jugoslavija

(Nadaljevanje)

V spovednici je izsiljeval priznanja

Priča Angela Zabjak iz Dobrunj je izpovedala, da je bila aretirana od bele garde na Bizoviku in obsojena na smrt. Takratni poveljnik bele garde, zloglasni Cepuder jo je strahotno pretepal. Navzoč je bil tudi Križaj.

"Križaj me je vlek v cerkev in me spraševal, kje imajo pristaši Osvobodilne fronte sestanke, kje imajo orožje itd. Hotel je izsiliti priznanje z različnimi grožnjami, češ, da bom ustreljena in podobno. Ko sem stopila iz spovednice, je takoj pristopil Cepuder in se s Križajem nekaj potihem razgovarjal. Prepričana sem, da bi bila takoj ustreljena, če bi bila pri spovedi le najmanjšo stvar izpovedala."

Naslednja priča Marija Jakopin je izpovedala, da se je Križaj vozil okrog s konjem, za ka-

Duhovni oče klavca Rorman

Na popoldanski razpravi se je prvi zagovarjal šentjernejški župnik Franc Cerkovnik. Tudi on spada v vrsto najizrazitejših vojnih zločincev.

Župnik Cerkovnik je klasičen primer duhovnika, ki je v slemem sovraštvu zašel tako daleč, da je zavajal ljudi v "črne roke" ter dajal morilcem vzpodbudo k ubijanju nedolžnih starcev, žena in otrok. Najglasnejša obtožba njegove strašne krivde je so-obtoženi Jože Rorman, človek, ki je zagrešil tako strašne zločine, da je težko verjeti, da jih je mogel izvršiti človek z dušo in razumom.

Rorman, ki je zakrivil toliko pokoljev od starcev do žena in dojenčkov, je dobival navodila za svoje zločinsko delovanje na sestankih "črne roke" v Prosvetnem domu v Novem mestu, katerih se je udeleževal tudi obtoženi župnik Cerkovnik.

Najlepšo sliko njegovega župnikovanja v šentjernejem kaže dejstvo, da je v tej fari nad 1.000 mož stopilo v vrste izdajalskih domobrancev.

Župnik Cerkovnik je bil eden prvih organizatorjev bele garde. Okrog njega so se zbirali najvidnejši predstavniki tega zločinskega pokreta. Vzdrževal je najtesnejše zveze z italijanskimi oficirji. Pri množičnih razcijah leta 1942 je Cerkovnik določal tiste ljudi, ki so morali v internacijo, dočim je izposloval "izpust" tistih mož, ki so bili voljni vstopiti v belo gardo. On je tudi tisti, ki je izdal Alojzija Cekuto, ki je bil nato od Italijanov ustreljen.

Za razliko od tistih obtoženec, ki priznavajo svoje zločine, je župnik Cerkovnik eden tistih, ki skuša za mirnim nastopom in zbrano besedo pred obličjem ljudske sodbe zakriti vse tajne svojega zločinskega početja, skritega pod plašč verskih in cerkvenih dolžnosti. S prižnice je blatil Osvobodilno fronto, iz klešč okupatorjev pa je "reševal" le tiste, ki so bili pripravljeni vstopiti v njegovo "Legijo smrti."

Oskrbel si je spisek pristašev Osvobodilne fronte, osebno se je prepričeval, če so zaprli prave; organiziral je nabavo orožja in poskrbel tudi za denar. V novomeškem Prosvetnem domu je sodeloval pri določanju, kako naj se postopa z nasprotniki in s kom naj se obračuna. Skušal je prikriti svoje zločine, toda nastopile so priče in pred njimi je Cerkovnik umolknil.

Nekdanji učitelj v Smarjeti Jože Jurančič je izpovedal, da

terega se je sam hvalil, da je partizanski konj. Bil pa je to Jernejev konj iz Dobrunj, ki so mu ga na belgardističen način "rekvirirali." Prav tako je ta priča potrdila, da je Križaj kričal s prižnice: "Naj bo prokleta mati, ki je rodila partizana."

Prečitana je bila še izpoved priče Mirana Mravljeta, ki je izpovedal, kako je bila 21. decembra 1942 aretirana njegova mati. Odpeljali so jo v Bizovik in tam obsodili na smrt. Po dolgotrajnem moledovanju so mu dovolili vsaj toliko, da je mogel mater pred smrtjo še videti. Mati je bila vsa krvava in razbita in se je videlo, da so jo strahovito pretepli. Spregovoriti nista smela niti besedice. "Križaj mi je še zagrozil, da ne smem nikomur o tem povedati niti besedice, sicer bodo tudi mene."

S tem je bila dopoldanska razprava zaključena in se je nadaljevala popoldne.

je bil "nedolžni" župnik Cerkovnik v družbi italijanskega oficirja ob kamionu, ko so aretirance odpeljali iz njegove fare. V zaporih se je spoznal in prijateljil z Lojzatom Cekuto, za katerega je župnik obtožen, da je povzročil njegovo smrt. Cekuta je Jurančiču zaupal, da se je prišel župnik Cerkovnik osebno prepričati v zapor, če so zaprli pravega.

Isti Cekuta, ki ga je priča označil kot preprostega in poštenega kmetskega fanta, je dobil od župnika Cerkovnika denar za nabavo orožja beli gardi, ki pa ga je v svojem poštenju izročil raje partizanom kot narodnim izdajalcem. Cekuto so kasneje ustrelili.

Med izpovedjo te priče je k

pomočniku javnega tožilca pristopil eden izmed tistih dveh duhovnov s sestanka v novomeškem "Prosvetnem domu," na katerem so govorili, da je treba nasprotnike pobijati!

"Rorman! Pojdi tja in povej mu, da je bil večji morilec kot si ti!"

In Rorman je jasno in trdno izpovedal, da je župnik Cerkovnik eden izmed tistih dveh duhovnov s sestanka v novomeškem "Prosvetnem domu," na katerem so govorili, da je treba nasprotnike pobijati!

Tako je tisti plevel, ki ga je župnik Cerkovnik zasejal na svojo njivo in mu dajal "božji blagoslov" za njegovo rast, ob času polaganj računov predložil tudi račun za svojega zakrknjenega učitelja!

Župnik Cerkovnik je moral molčati.

Prav tako je moral molčati, ko mu je priča učiteljica Franja Erbenžnik v obraz obudila v spomin, da je begunec in Ljubljani pomagal do službe le, če so se obvezali, da bodo vstopili v katoliško akcijo in da bodo aktivno sodelovali po načelu, ki ga je župnik Cerkovnik propagiral, namreč:

"Že na tem svetu se je treba maščevati sovražnikom!"

In molčal je tudi potem, ko je neka priča postavila na laž njegovo trditev, da v njegovi fari nihče ni padel od "črne roke." Tudi na tem mestu je župnik Cerkovnik moral spoznati, da je tisto ljudstvo, proti kateremu je vzgajal in pošiljal pod krinko "božje besede" črnorokce Rormanovega kova, spoznalo njegovo pravo podobo — podobo krivega učitelja, vodnika v pogubo in ne v "zveličanje."

Vzgoja v "katoliškem" duhu

Duhovnik Jože Šavora, vodja Vajeniškega doma v Ljubljani, tudi eden izmed glavnih idejnih

voditeljev in vnetih organizatorjev bele garde in domobranstva, se je skušal potuhiniti pred sodbo ljudstva. Svojo vlogo v Vajeniškem domu je skromno predstavil z izjavo, da je bila njegova skrb za vzgojo vajencev v katoliškem duhu.

Toda Šavora, ki ni računal z možnostjo, da se bo kdo od tistih, ki jih je preganjal, rešil iz okupatorskih ječ in taborišč, je bil danes pred jasno in glasno obtožbo iz obraza v obraz s tistimi, ki jim je za večno hotel zapreti usta:

Vajence in vse tiste, za katere trdi, da mu je bila poverjena skrb za njihovo "vzgojo v katoliškem duhu," je učil, da je osvobodilna borba slovenskega naroda le zakrknana borba "brezbožnega" komunizma. A s silo, kadar ni šlo milo, je naganjal vajence v vrste domobranstva. Tudi na Obrtni šoli je sejal te nauke in vzgajal kader aktivnih izdajalcev.

Toda vseh svojih učencev ni mogel potegniti za praporom zlagane borbe za boga in vero. Predenj je stopila energična mladinka, nekdanja njegova učenka, ki je jasno povedala, da so bile "ure njegovega verouka posvečene vseskozi njegovi borbi proti osvobodilnemu gibanju in blatenju tistih, ki se niso strašili iti po tistih pravih potih, proti katerim je on v svojem

"dušebrižništvu" rohnel." Krvnik dolenskega ljudstva Zadnji se je na popoldanski razpravi zagovarjal bivši aktivni major Ladislav Križ. V zvezi z zastopniki vojnega zločinca Mihajloviča je stopil že junija 1942. V slovensko domobran-

stvo je vstopil z odobritvijo polkovnika Prezlja, pooblaščenca Draže Mihajloviča. Nekaj časa ka v organizacijskem štabu. (Dalje prihodnjiš)

V blag spomin



ob prvi obletnici kar je dal svoje mlado življenje za svobodo naš ljubljani sin in brat

SGT. LOUIS JOHN SINKOVIC

Padel je v bojni bitki v Nemčiji. 10. aprila, 1945

Naša srčna želja je izreči globoko zahvalo vsem našim sorodnikom in prijateljem za vso tolažbo in izraze sočutja ob tej strašni izgubi. Hvala tudi vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnika.

Počivaj v miru, ljubljani, in lahka naj Ti bo tuja zemlja, a Tvoja duša naj se raduje pri večnem Bogu!

Zalujoci ostali:
Louis in Mary Sinkovic, starši;
Albina in Dorothy, sestri;
William in John, brata
Cleveland-West Park, Ohio, dne 16. aprila, 1946.

KUHINJSKE PEČI!

V zalogi imamo ROPER — ESTATE in MAGIC CHEF plinske peči, katere vam lahko takoj dostavimo
NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6104 St. Clair Ave.
JOHN SUSNIK, lastnik

NAŠA VOŠČILA DO ODJEMALCEV

Bili so časi, ko smo oglašali: Pridite odjemalci! Vsega imamo na izbiro! Danes tega ne moremo zapisati. Ko pridete v prodajalno, se kar bojimo, da bi nas vprašali za stvari, ki jih nimamo. Vendar smo pa zadovoljni če nas od časa do časa obiščete. Radi vam bomo postregli s tem, kar imamo.

Vse drugače je pa s pogrebnim zavodom: Krst pa tudi v vojnemu času ni manjkalo, dasi so bile pod OPA. Za te je kar dobro preskrbljeno. Toda jih nikomur ne želimo, niti ne kakšnemu sovražniku. Le za slučaj, da se tako dogodi, pa sprejmemo delo z veseljem in damo tudi najboljšo postrežbo.

TO, DA IMAMO FINO UREJENO KEGLJIŠČE, ŽE VESTE

Le poslužite se razvedrila, ki ga dobite če vržete nekaj krogelj po njem. Razvedrilna zabava je k zdravju.

Kje se nahajajo naše ustanove vam je že itak znano.

Obenem pa vodstvo naših podjetij izreka in želi iskrena voščila k praznikom!

A. Grdina in Sinovi

CLEVELAND 3, OHIO
ZA VSAK SLUČAJ PA POKLIČITE:
HENDERSON 2088
POSEBNO SE CE TREBA BOLNIŠKI VOZ

V blag spomin



ob drugi obletnici, odkar je tako nepričakovano preminila naša nadvse ljubljena mamica

ROSE KREBEL

ki je zatisnila svoje mile oči dne 22. marca 1944 in našega dragega nepozabnega očeta

JERNEJ KREBEL

ki je svoji zvesti družici sledil v večnost dne 16. aprila 1944

Dve leti je že minilo, kar sta draga mama in ljubi oče nas zapustila tako prerano. Nam vsem težko je pri srcu, ker ta izguba je velika.

Toda v sredini našega srca Vaš spomin živi ljubeč, zdaj počivata v mirnem pokoju in v veselju večnem se radujta!

Zalujoci ostali:

RUDOLPH, sin; MARY, ANNA, FRANCES, hčeri;
HENRY, SYLVESTER, JIMMY, zetje;
EVELYN, sinaha; JANET in SHIRLEY, vnukinji
Cleveland, Ohio, dne 16. aprila, 1946.

DELAJTE V MODERNEMU POSLOPU THE TELEPHONE CO.

potrebuje **ŽENSKO** kot delavke hišnih del

Downtown poslopja
Stalno delo—Dobre plače
Polni ali delni čas
6 večerov v tednu
5:10 do 1:40 zj.
Zglasite se na
Employment Office
700 Prospect Ave., soba 90
od 8. zj. do 5. pop., dnevno
razven ob nedeljah
THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Rudy Božeglav Winery
6010 St. Clair Ave. EN 0282
Se priporočamo vsem našim gostom in prijateljem, da si za velikonočne praznike nabavijo pri nas fino, naravno, obilno vino. Imamo tudi sladko karkadsko vino.
Za praznike bomo imeli posebnost ter bomo prodajali na galone in steklenice. Vinarnja je odprta vsak dan od 8. ure zjutraj do 10:30 ure zvečer; ob sobotah od 8. do 12. ure zvečer. Se priporočamo za obisk.

Nudimo vsakovrstno postrežbo na vašem AVTU
Pošteno delo in poštene cene
BURK'S SERVICE
Automotive Service
842 ANSEL ROAD
blizu St. Clair Ave.

Priletna dvojica
mož in žena, se sprejmeta za oskrbnika na 10 akrov obsega juči farmi. Zglasiti se je na Metropolitan Diner, Geneva, O. Telefon: 3028

NAPRODAJ
Moderna gasolinska postaja; le redno dobro urejena; prednja tajerje, gasolin, olje in potrošnice; popravila; privatna menjina. Mesečni izkupični na \$6,900. Za hitro prodajo je cena na Box 438, c/o Enakopravnost, 6231 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

Prijatelj's Radio Service
1142 East 66th St.
vogal Bliss Ave. in E. 66 St.
90-dnevno jamstvo na vsemu delu in komadah
Telefon v trgovini: EX 3985
na domu: EX 3985

VASI CEVLJI
bodo gledali kot novi, ako jih edino v popravilo zanesljivemu čevljarju vedno izvrši prvovrstno delo.
Frank Marzlikar
16131 St. Clair Ave.

Jamčena popravila
na vašem šivalnem stroju. Vrši veteran s 14-letno izkušnjo. Cena za odziv \$1.00; ob večerih ali nedeljah \$1.25. ALLIANCE SEWING MACHINE, 15822 Academe Ave., KE 5557. Kupimo rabljene stroje.

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno varovalnino.

Drva za kurjavo
nova iz tovarne; razno vrste majhni in veliki kosi. \$5 za voz do E. 79 St. in St. Clair Ave., ter ekstra stroški za bolj oddaljeno daljavo. Pokličite med 6. in 8. uro zvečer. FAIRMOUNT 7853.

FRANK MRAMOR, JR.

GROCERY



6710 St. Clair Avenue

Se priporočam gospodinjam za nakup fine grocerije

želim prav vesele in zadovoljne velikonočne praznike!

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 ST. CLAIR AVENUE

JOHN SUŠNIK

SE PRIPOROČAMO

KOZY CAFE

10402 Harvard Ave., Dl. 9808

ZELEDEC, HRIBAR in SUSTARSIC, lastniki



Rojakom priporočamo našo gostilno v poset. Serviramo najboljšo pijačo—žganje, pivo in vino ter okusna jedila

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem

SNELLER - KOCJAN CAFE

1297 East 55th Street

Zahvaljujemo se vsem našim gostom in prijateljem za obisk naše gostilne, ter se priporočamo za naklonjenost tudi v bodoče, ker vedno bomo postregli najboljšje.



FINA PIJAČA IN OKUSEN PRIGRIZEK

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

MR. & MRS. JOHN SAURICH**MR. & MRS. JOHN LENARSIC**

GOSTILNA

7513 St. Clair Avenue



Našim gostom postrežemo z različnimi likerji, 6% pivom in vinom ter sendviči. Cenjenemu občinstvu se toplo priporočamo za obilen obisk.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem obiskovalcem in prijateljem!

PISMA IZ STAREGA KRAJA**Obsoja domače izdajalce**

Mrs. Frances Krvin, 832 Lawrence Ave., Girard, Ohio, je pred časom prejela zelo obširno pismo od svojega brata Matveža Jurca iz Gornjega Gradca. V izčrpnki, ki sledi, boste lahko razvideli, da se narod, ki je moral toliko pretrpeti predno je izgnal sovražnika iz svoje zemlje, ne bo zdaj dal zopet zaslužjiti, pa naj to bo pod domačega ali tujega sovražnika. Narod se je boril in narod je izvojeval zmago, zato pa sedaj upravičeno zahteva, da si bo tudi sam gospodaril na svojih tleh.

Pismo je sledeče vsebine:

"Gornji grad, 30. nov. 1945.
"Ljuba sestra Franca in Andrej!

"Po dolgih in trpljenja polnih petih letih je vendar prišla prilika, da Tebi ljuba sestra pišem zopet eno pismo s srčno željo, da Vaju najde pri najboljšem zdravju, katerega Vama iz srca želimo. Koliko strahu, žalosti, lakote in nečloveškega trpljenja je narod tukaj v naših krajih užil, tega se ne da povedati z eno besedo. V vseh drugih vojskah, kolikor jih pozna zgodovina, so trpeli le vojaki, kateri so bili na fronti in tisti narod, ki je bil v neposredni bližini. V tej vojni je bilo nasprotno, to je, da je civilno prebivalstvo trpelo skoraj več, kakor pa vojaki na frontah.

"Materijalne žrtve so poleg človeških tudi zelo velike. Te fašistične zveri so oropali vse, kar jim je sploh prišlo pod roko. Velika in Mala Ligojna ste bili požgani do zadnjega kozolca. Danes ste že zopet novi in krasni vasi. Naravnost čudno je, da si je narod že toliko popravil. Na obnovi se povsod zelo pridno dela. Vse se bo torej popravilo in spravilo na tisto stopnjo, kot je bilo, ali pa še boljše. Le človeške žrtve bo najtežje pozabiti, katere so pa tako ogromne.

"Cela Jugoslavija je posejana s tako gostimi grobovi jugoslovanskih junakov, da je to nekaj strašnega. Naša država je vsa v splošnem tako hudo prizadeta. Bosna, Hercegovina in Dalmacija so skoraj popolnoma porušene in požgane. Uničenih je na tisoče in tisoče mostov, železniških postaj, javnih poslopij, industrijskih in železniških naprav, tako da so nekatera mesta popolnoma uničena. Tudi Slovenija je zelo porušena in požgana. Pa saj ni čudno, ker so jo bombardirali bogve kolikokrat Italijani, Nemci, Angleži, Amerikanci in nazadnje še Rusi in še naša Titova vojska.

"Leta 1944 in 1945 so tukaj preko nas skoraj vsaki dan šle ogromne jate ameriških in an-

gleških bombnikov na poti iz južne Italije v Nemčijo bombardirati. Bilo jih je skupaj po 500 do 2.000. Verujte mi, da jih je kakšen dan šlo toliko, da se je zamlja tresla in da nisi ničesar slišal od strašnega motorskega tuljenja. Kadar so prišli na svoje mesto, kam bližje nas v Avstrijo bombardirati, smo mi in naše hiše kar poskakovali od strahotnega potresa.

"Tudi naš Maribor je doživel strahoto nemških mest. Na njega so Amerikanci metali po 500 in 1.000 kilogramov težke bombe. Največje stavbe in tovarne so šle v zrak kakor listje, da se ni poznalo kje so stale. Kako grozne so posledice takega bombardiranja in kako grozni so prizori, ko vidiš na stotine strahotno razmesarjenih človeških trupel, mladih, starih, moških, žensk, otrok in še živine, si lahko predstavi samo tisti, ki je take prizore osebno videl.

"Mesto Celje je bilo tudi precej bombardirano, vendar pa niti od daleč ne tako kakor Maribor. Čudno pa je kljub temu, ker je v Ljubljani bilo največ izdajalcev, kar jih je bilo v Sloveniji: bela garda, domobranci in četniki, pa je Ljubljana ostala takorekoč cela.

"Za vso to grozoto, strašno trpljenje in mučenje ter tako ogromne žrtve, ki jih je moral naš nedolžni narod prineseti za svojo svobodo, pa niso krivi samo naši okupatorji — sovražniki, pač pa še v večji meri so bili krivi tega naši politični voditelji, kateri so bili skoraj vsi od prvega do zadnjega sami fašisti, tesno povezani z nemškim nacizmom in italijanskimi fašisti.

"Tisti naš nekdanji slavni kralj, njegovi generali in ministri, so si domišljali, da mora tudi še sam Bog dosti žganev pejesti, da bo imel tisto znanje in tisto zmožnost, katero imajo oni. Oni so, ko so predhodno državo prodali fašistični gnusobi, vsi skupno pobegnili z vso državno imovino, na angleško. Ubogi narod doma so pa pustili Bogu na milost in nemilost, katerega si je pozneje fašizem in nacizem privoščil do mile volje.

"Kar se tiče Slovenije same, njenega trpljenja in strahot, katere je moral slovenski narod prenesti, se imamo zahvaliti vrhovnemu slovenskemu vodstvu, banu Natlačenu, škofu Rožmanu in generalu Rupniku, kateri so z avtom leteli italijanskim fašistom nasproti prav v Trst ter jih pripeljali v Ljubljano, kot največje junake in heroje, seveda potem, ko so jih popolnoma prepričali, da v Ljubljani ni nobene jugoslovanske vojske.

"Takoj po zasedbi, slovenska

duhovščina, njim na čelu z največjim zločincem, kar jih zgodovina slovenskega naroda sploh pozna, škofom Rožmanom, so začeli izvajati najbolj podle in strahotne zločine nad slovenskim narodom. Oni so bili vse drugo, samo ne človek ali slovenski duhovnik. Oni so z zločini, ki so jih nad slovenskim narodom osebno izvajali, pokazali celemu svetu, da so v resnici največji zločinci in da so zmožni storiti bolj podle in grozne zločine, kakor pa najbolj okoreli Paveličevi hrvaški ustaši. Sedaj pa lajajo, da je vera v navernosti in da je mladina moralno popolnoma propadla. A svojih zločinov ne vidi.

"Verujem, da Vama je že kaj znanega o teh prodanih, pokvarjenih in zločinskih slovenskih duhovnikih, pa ako bosta kdaj še kaj čitala kakšne njihove zločine, ne smeta misliti, da to ni popolnoma resnica. Vse pa, kar bosta čitala v njih zagovor, so napisali slovenski duhovniki ali škof, ki se vedoma lažejo. Slovenski narod si je to pokvarjeno družino dobro zapomnil in oni so svojo vlogo pri Slovincih že doigrali enkrat za vselej. Dosti dolgo časa so se debelili na naš račun, na račun žuljev slovenskega naroda.

Duhovščina je z vsemi silami pomagala "denarno in na vse mogoče druge načine podpirati fašizem in nacizem, a sedaj je tega konec.

"Vseeno pa, čeravno so v Jugoslaviji kraljevi pristaši: Nedičevci, Mihajlovići, Ljotičevci; v Hrvaški pa Paveličevci in v Sloveniji Rožmanci in Rupniki, pobili in na najgroznejši način spravili iz tega sveta veliko večje število nedolžnega jugoslovanskega naroda, kakor pa sovražnik in okupator sam, vendar pa do danes angleške in ameriške oblasti niso nam še izročili niti enega samega krvnika, vojnega zločinca jugoslovanskega naroda, dasiravno se je k njim zateklo nekoliko tisočev. Takšen postopek angleških in ameriških oblasti silno žal našo ljudsko oblast. Pred vsem pa žal stotine tisoče izmučenih žrtev jugoslovanskega naroda, ki so morali kapitulirati pred temi zverinami.

"Mi tega ne bomo pozabili. Prišel bo dan plačila prej ali slej. Angleži in Amerikanci pa nam nikar ne vsiljuje te milijonkrat proklete reakcionarne pijavke, kateri so samo uničevali lastni narod. Mi smo teh korupcijonašev s kraljem na čelu siti in nam jih ne boste nikdar več usilili nazaj! Mi imamo svojo ljudsko oblast, katere nas pravilno vodi in katere se je skupno z nami borila proti krutemu in stokrat močnejšemu sovražniku. Ti naši junaki s Titom na čelu nas bodo vodili v bodoče. Ako pa vi slučajno rabite kakšnega kralja Petra, mi ga vam iz vsega srca radi damo (Dalje na 6. strani)

PROGRESIVNE SLOVENKE

krožek št. 1,

WATERLOO ROAD

se zahvaljuje vsem, ki so se odzvali z prispevki za "Baby Shower" in otroško bolnico, s katerimi se bo tudi trpečim v domovini omogočilo boljšo bodočnost.



Naprednim ženam in dekletom se priporoča, da pristopijo k organizaciji "Progressivne Slovenke,"

ker stremi za pospešenje splošnega dobrobita.

ANGELA KALIN, predsednica

MARY VIDRICH, tajnica

WHITE CITY CAFE

623 East 140th Street

Julia in John Sustarsic

Liberty 9837

**MARY & JOE SUSTARSIC**

5379 St. Clair Avenue

ENdicott 9741

Gostilne

Pri nas vedno dobite dobro pivo, žganje in vino ter okusen prigrižek

Skupno želimo vsem našim gostom in prijateljem vesele velikonočne praznike!

SLOVENSKA ZADRUŽNA ZVEZA, DIREKTORIJ IN VSI ODSEKI ŽELIJO VSEM SVOJIM DELNICARJEM, ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

VESELE IN SREČNE VELIKONOČNE PRAZNIKE



ter se priporoča za nadaljno prijazno naklonjenost

SLOVENSKA ZADRUŽNA ZVEZA

667 East 152nd St. - GL. 6316

16201 Waterloo Road
IV. 1248712-14 E. 200th Street
IV. 3562

821 E. 222nd Street — IV. 4325

FRANK KLEMENČIČ

1051 ADDISON ROAD
HEnderson 7757

Barvar in dekorator

Zahvaljujem se za dosedanjo naklonjenost ter se priporočam tudi za v bodoče.

Prav vesele velikonočne praznike želim vsem

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

**ANTON IN JULIA MAROLT
NIGHT CLUB**

1128 East 71st St. - 1129 East 68th St.



Se priporočamo, da nas obiščete še v bodoče. Postregli bomo najboljše z dobrim pivom, vinom in žganjem, ter okusnim prigrizkom.

Bohar's Beauty Salon

v S. N. D.

6407 St. Clair Avenue
HEnderson 5296

Vsem prijateljem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

SMITTY'S and VICKI'S CAFE

8104 St. Clair Avenue

6% PIVO in RAZLIČNA VINA

Prodajamo tudi za na dom

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

ŠORN RESTAURANT

6036 St. Clair Avenue

SLOVENSKA RESTAVRACIJA



Prvovrstna domača kuhinja. Pri nas vedno točno in prijazno postrežemo z gorkimi ali mrzlimi jedili. Vsem našim gostom se zahvaljujemo za naklonjenost ter se priporočamo še drugim za poset.

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

Vesele velikonočne praznike želi vsem Slovencem in Hrvatom



DR. A. F. VICHICK

ZOBOZDRAVNIK

791 East 185th Street

IVanhoe 2414

PISMA IZ STAREGA KRAJA

(Nadaljevanje s 5. strani)

in to tega našega, da boste lahko rekli, da imate junaka in poštenjaka. Najdete ga lahko nekje v Londonu.

Dne 6. aprila 1941 leta se je pričela vojska in 11. aprila so bili nemški nacistični divjaki že v Gornjem gradu. Kako smo jih bili veseli, si moreš misliti. Prav dobro smo vedeli, kaj so ti poživljeni divjaki delali s Poljskim narodom. Na nas Slovane so imeli še posebno piko. Takrat se je v resnici začela Golgota za Slovence. To se je streljalo, obešalo, izsiljevalo, mučilo in take grozote počenjalo z ljurstvom, da ti ni mogoče popisati. Vsak dan je bilo na tisoče novih žrtv. Obešali so jih po trgih, vaseh, na javnih mestih, ob cestah in vsepovsodi. Zažigali so domove in po cele družine žive pometali v ogenj. Na Gorenjskem so tako postrelili in pobili narod; tam mladega fanta kar težko najdeš. Vendar slovenski narod ni hotel ukloniti glave pred ošabnimi nemško-italijanskimi, fašističnimi zverinami. Ampak je tudi slovenski narod, hrabri partizani, vstal in pobili so toliko Nemcev, da bo za dober čas pognojena slovenska zemlja z nemškimi kostmi.

"Celo leto 1943 sem ležal doma bolan; po malem sem ribe lovil in drv sem si dosti napravil. Meseca maja 1944 leta, ko sem mislil, da sem popolnoma zdrav, sem pa pobegnil v partizane. Kakšno je partizansko življenje, to pa vem da veš vsaj približno. Sladkih kolačev za pojediti tam ni bilo. Včasih je bilo za jesti dosti in še preveč,

včasih malo a največkrat pa je krulilo po črevih, da se je kar na daleč slišalo.

"Od dežja, snega ali potenja, si se posušil na sebi. Posteljo si imel pod milim nebom v snegu, dežju, mrazu ali v vročini, pod skalo ali košato smreko. Za priboljšek si imel prav goste in dolge pohode, nositi si moral mulceve bremena, zraven pa še zelo pogosto srdite borbe z nemškimi nacisti in domačimi izdajalci. Pod takimi okolnostmi in tegobami, klone tudi najzdravejši človek. Jaz pa sem si v partizanih tako pokvaril zdravje, da ne vem, če bom še preživel kako leto. Sem namreč popolnoma tuberkulozen in bom v teku 10 dni šel v sanatorij za pljučne bolezni na Golnik pri Kranju. Če se bom mogel kaj pozdraviti ali ne, ne vem. Upanje sicer še imam, ker imam še dober apetit in lahko jem vsako hrano. To me tudi tolaži in nič drugega.

"Za časa okupacije po Nemcih se je tukaj stradal po pasje, a sedaj, ko smo zopet doživeli zlato svobodo, nam pa tudi vsega primanjkuje. Sicer je prava čuda, da pri nas ne razsaja prava lakota, ker smo namreč bili popolnoma in temeljito oropani od nemških in italijanskih fašistov. Pobrali in oropali so vse živilske zaloge, odpeljali vso živino in poklali vse prašiče. Nam je ostal samo zrak. In vendar se kar nekako še dosti dobro gospodarimo, le za maščobo je najhujše.

"Bodita pristrčno pozdravljena in poljubljena od nas vseh, "Matevž Jurca".

Se zanima za dnevna radijska poročila iz Amerike

Mrs. Marija Noch iz 920 E. 239 St., Euclid, O., je pred nedavnimi prejela pismo od svojega pol-brata iz Ljubljane. Pismo jo obvešča o prejemu njenega pisma. Pismo je bilo napisano 22. februarja 1946, in je sledeče vsebine:

"Ljubljana, 22. februarja 1946. "Draga sestra!

"Z velikim veseljem sem prejel Tvoje pismo. Najlepša Ti hvala zanj. Srečen sem, da ste zdravi in da se imate dobro. Moj brat Tone ni prejel nobenega pisma, šele ko sem mu jaz povedal, se je začudil, kje je moral ostati.

"Pri nas smo sedaj srečni in zadovoljni. To, kar smo morali prestati med okupacijo, je nepopisno. Pišeš, da so celo ameriški listi pisali o grozotah pri Sv. Urhu. Če bi Ti znala, draga sestra, kaj vse se je tam počenjalo. Tam je preko 700 žrtv, ki so jih mučili na najgrozovitejši način.

"Na žalost je bilo tudi nekaj izprijencev iz naše domače vasi. Med temi je sin od Matevževca, najmlajši Lojze, on je priznal

za 28, da jih je umoril, dočim

ima neki Cankarjev iz Dobrunj preko 180 žrtv na vesti. Od Ukatove France moža so tudi tam ubili, samo ne vem, če se je spomniš. Tudi enega Dobencevkih fantov so tam mučili in ubili. Jaz bi Ti lahko naštel mnogo teh slučajev, mislim pa, da v Ameriko prihajajo naši časopisi in boš gotovo čitala o tem, prav sedaj v kratkem bo razprava na sodišču proti tem izvrškom; nekaj pa je bilo že obsojenih na smrt.

"Vsi od naše družine smo še precej dobro izšli, čeprav smo bili večkrat lačni kot siti, da niti ne govorim o strahu, ki smo ga prestali. Bil sem večkrat zaprt, tudi hčerko so mi zaprli in jo pretepali. Sedaj se nahaja že osem mesecev v bolnici, je padla in si je zlomila hrbtenico. Stara je 22 let in je edinka.

"Mama, kot sem Ti pisal, še živi, seveda ima že nad 80 let, je pa vedno bolehnja. Živi pri bratu Andreju v Štepanji vasi, on si je zgradil svojo hišo. Tudi teta Minka še živi, tudi ona ima preko 70 let.

"Škoda, da ni mogel Stanko, ko je bil v Avstriji v Ljubljano.

Jaz sem veliko delal z ameriško in angleško misijo, ko je prišla v Ljubljano. Bili so med njimi tudi taki, ki so bili po nekaj let med našimi partizani in so že precej govorili slovensko.

"Jaz poslušam vsaki dan poročila po radiju iz Amerike, zanimajo me vsa poročila. Dopisoval sem veliko let z našimi ameriški Slovenci, Adamičem in Molekom. Molek je bil v bivši Jugoslaviji v Ljubljani. Jaz sem preje urejeval sindikalni časopis "Delavec," ki smo ga pošiljali tudi v Ameriko. Mi pa smo prejeli v zameno "Prosveto." Sedaj, odkar je bila vojna, nimamo več zvez.

"Prav vesel sem, da Ti je sin prišel zdrav iz vojske in da so hčerke zdrave. Veš, če ne bi bilo vode, bi človek prišel tja pogledat. Mislim pa, da bodo tudi te zapreke odstranjene, kjer se bo potovanje po zraku izpopolnilo, lahko boš v nekaj urah prišla iz New Yorka v Ljubljano.

"Pri nas so se razmere zelo izboljšale. Vedno še primanjkuje živil, kajti Nemci so vse požgali in uničili. Pomoč nam daje UNRRA in se tudi vsak kosček zemlje temeljito obdeli. Tako da bo tekoma par let normalno življenje.

"Veš, draga sestra, dolga je doba, odkar si šla iz naše prelepe slovenske dežele. Mnogo se je v tem času že spremenilo. Prav posebno sedaj je nastalo novo življenje. Vse dela, vse pomaga popravljeni porušene domove, gradijo se šole in zavetišča. Veš tu je mnogo revščine, na tisoče otrok nima staršev. Prav vsi jim pomagamo, kolikor moremo. Moraš si misliti, da so pomorili na zverinski način v ljubljanskih zaporih nad 8,000 mater in deklet, na sto in sto tisoče pa jih je pomrla v nemških koncentracijskih taboriščih.

"Kot pišeš, je Tvoj mož mizar. No, če bi bila skup, bi lahko tišlarila. Jaz sem med vojno delal v tovarni, samo da sem se skrtil pred aretacijo. Sem ponosen, da imam ta poklic. Sedaj ga sicer ne opravljam, sem v sindikatu kot referent za ureditev delovnih odnosov.

"Na Bledu sem bil že večkrat. Veš, ko bi Ti videla danes Bled, mislim, da ne bi nikdar več želela proč iz tega raja. Kdor pride tja, samo občuduje naš Triglav in sončne planine, kajti tu je doma zdravje. Preje je bilo samo za kapitaliste, danes se tu zdravijo delavci in borci iz vojske. S ponosom lahko rečeš, da si Slovenka iz onega kraja, kjer je veliki propovednik slovenske besede dr. France Prešeren, Ivan Cankar, Oton Župančič, Finžgar itd.

"Pošilja Ti pozdrave mama in vsi, ki se Te spominjajo. Brat Tone mi je rekel, da Ti je tudi pisal, ne vem, ali si dobila pismo. Pozdravi brata Franceta in vso njegovo družino. Hvala Ti za poslano slike, tudi jaz Ti pošiljam moje, od žene in hčerke.

"Prejmi najlepše pozdrave Ti in vsa Tvoja družina in Te prosim, da kmalu kaj pišeš. Tvoj brat "Niko Bricelj."

**ZAKRAJSEK
FUNERAL HOME CO.**



POGREBNI ZAVOD

6016 St. Clair Avenue

ENdicott 3113

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

Kdor hoče imeti za praznike kozarec dobrega vina, naj se oglasi pri nas.

**KRAMER'S
BONDED WINERY**



5303 St. Clair Avenue

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

NOSAN BAKERY

6413 St. Clair Avenue

v S. N. D.

ENdicott 1863



Se zahvaljujemo za dosedanjo naklonjenost ter se priporočamo za v bodoče. Vedno imamo fino pečiva, potice in kruh.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem želi
LAKELAND TAVERN
23931 Lakeland Blvd.



LIQUOR - BEER - WINE
JENNIE KAVCHNIK, lastnica

PODPIRAJTE VAŠEGA SOSEDA!

46 let v tej naselbini



**THE LAKE ERIE BUILDING
MATERIAL CO.**

Office and Yard:
1321 Marquette Road

HEnderson 5080

Vesele velikonočne praznike želimo vsem prijateljem

**Waterloo Super
Market**

SLOVENSKA TRGOVINA

15321 WATERLOO RD. KE 5490

poleg Slov. del. doma

Vedno najboljše sveže in prekajeno meso in prvovrstna grocerija. Sveže sadje in zelenjava. Velika izbira. Najnižje cene. Se priporočamo.

Frank DeMoise in Fred Trivison, lastnika



Kadar je kaj narobe z vašimi vodnimi cevmi, pokličite nas. Vedno garantirano delo.

MICHAEL CASSERMAN

Plumbing, Heating and Repairing

18700 Shawnee Avenue

Ivanhoe 3877

Prav vesele velikonočne praznike želim vsem!

Prav vesele velikonočne praznike želim vsem!



DR. WILLIAM J. LAUSCHE

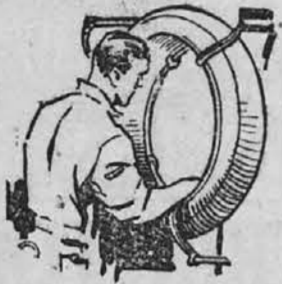
SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

15619 Waterloo Road

KEenmore 4212

CENTURY TIRE SERVICE

Joseph Dovgan, lastnik



15300 Waterloo Road

Vogal Calcutta Ave.

Telefon: KEenmore 3536

Imamo vse potrebščine za vaš avtomobil in za vaš dom

Prav vesele velikonočne praznike želim vsem!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

VSEM SLOVENCEM IN HRVATOM

želi



DR. CARL W. ROTTER

829 East 185th Street

Vesele velikonočne praznike želi vsem odjemalcem in prijateljem in se priporoča



MRS. ROZI ZDESAR

687 EAST 200th STREET

Ivanhoe 3788

Polna zaloga barv za zunan in znotraj

Sedaj bo čas za barvanje. Mi imamo najboljšo barvo kakor tudi vsakovrstno vrtno orodje.

TEREZA ETIENNE

JOHN KNITTEL

(Nadaljevanje)

"In zdaj, preden bova šla v hišo, ti moram še marsikaj povedati," je dejal duhovnik. "Da, tu živita, tvoja roditelja. Čakaj, le čakaj! Naj ti pojasnim nekatere stvari, ki jih še ne veš. Njun zagovornik, pravi mož in pošten človek, ki uživa danes zelo visok položaj, moč velike vrednosti, je po naključju odkril to poslopje, ko je pred mnogimi leti prišel z ledenika tod mimo. Ko sta bila v ječi, ju ni von Breitenwyl nikoli pozabil — in, upam, da smem reči, tudi jaz ju nisem pozabil. To veš in tega ne bom ponavljal. Von Breitenwyl je torej tukaj ustvaril za nju dom, kakor ga jima je bilo treba. On sam je z občudovanja vredno požrtvovalnostjo upravljal njuno premoženje. Zdaj živita v tej hiši in sta bogata človeka! Zelo bogata sta!"

"Mene ne briga niti mrvice njunega premoženja," je izjavil mladenič. "Prenagljeno govoriš. Kar je njunega, bo nekoč tvoje. Tako je zapisano in listina se nahaja v rokah njunega zagovornika. Ah! Mnogo sem premišljal, preden sem te vzel s seboj na to romanje. Kaj iščeva oba tukaj? Ali je najina dolžnost, da iščeva vstopa v življenje dvoje ljudi, ki ne uživata državljskih pravic, ki sta neizrečeno grešila, ki ju veže zločin? Pač se smeva tako vprašati! Kje so ostala moja načela, če obsojam zločin in obiskujem zločinca? Ne, ne! Čemu solze? Ali te nisem svaril, preden sem te privedel semkaj? Še je čas, še se lahko obrneva. Ali naj greva in si raje ne prizadevava, da bi se jima vsilila?"

"Ne bojim se ju," je dejal mladenič. "Nikdar ne pozabiva: pokorila sta se! — Vstopiva." Šla sta do vrat in pozvonila z velikim zvoncem. Dolgo sta stala in čakala. Potem so se vrata nalahno odprla. Na pragu se je pojavila žena. Bila je velika, shuššana, blede, imela je temne obrvi. Oblečena je bila v motnomodro obleko in bel predpasnik. Njene oči, ki so nekoliko škilile, so se trdno uprle v prišleca. V njenem pogledu se je skrivala obsedenost, neozdravljiv strah pred življenjem. Njen pogled je bil kakor pogled duše, ki ni sposobna za življenje. Na njenih ustnicah se ni pojavil smehljaj. "Dober dan, gospod župnik!" In ponudila mu je naglo suho, ozko roko.

"Da, to je Lucija!" je duhovnik presenečeno vzkliknil. "Srečal sem jo že v jetnišnici v Hindelbanku," je pojasnjeval mlademu možu. "Pred leti! Pred mnogimi leti! — Tako, tukaj ste zdaj?" je vprašal ženo. "Da, gospod župnik. Pri Terezi sem, in Anamarija je tudi tukaj."

"Kako pa to?" "Tereza je spolnila, kar je obljubila. Rekla je, da bo skrbelo za naju, ko bova prišla iz ječe. Mene so spustili pet let prej kakor njo in od takrat sem ostala na ravni poti. Tereza je spolnila svojo obljubo." "Ali je gospa Mullerjeva doma?" je povprašal duhovnik. "Mladi mož je nemo strmel predse in čuden svet je drsel mimo njegovih misli. Ustavil se je v njem. "Gospa Mullerjeva! Tereza! Moja mati!" in čustvo strahovite sladkosti ga je preplavilo.

In Lucija, žena, ki je bila kriva otrokove smrti, je menda nenadoma ugotovila čudovito podobnost mladeniča, zakrivila je z rokama in izginila brez sape in pretresena v hišo.

"Tereza!" je kričala po stopnicah, medtem ko sta stopala obiskovalca po visokem, s kamenjem tlakovanim hodniku. V pritličju je prišla iz sobe starejša žena. Bila je zastavna, debela, blede, skoraj brez življenja. Bila je Anamarija.

Duhovnik se je ni več spominjal, vendar se mu je zdelo, kakor bi odkril v njenih temnih očeh, ki so nesrečno strmele iz globokih jam za vedno zamrlega obličja, mučno svidenje iz hindelbanske jetnišnice.

Anamarija je lahno zaihtela. Potem je govorila s skrhanim in grenkim glasom stare žene: "Devica Marija, Bog nebeški! To je njen fant!" Obstala je kakor vkopana. "Kako ji je podoben! Kako ji je podoben!"

Lucija se je povrnila. "V veliki sobi je!" je dejala. "Ali gresta oba z menoj?"

Stopala sta po stopnicah navzgor. Njuni okovani čevlji so puščali sledove na lepi perzijski preprogi. Lucija je odprla vrata. Pred njima je bila dvorani podobna soba. V kaminu je gorel velik ogenj, njegova luč se je odražala na lepih stoli, starih mizah in omarah, na zlatih okvirih starih mojstrov. Mladenič je potisnil duhovnika predse. Na drugem koncu dvorane sta zagledala ženo, ki se je

pravkar dvignila iz florentinskega stola, z mirno kretnjo položila knjigo vstran in obstala v prvem presenečenju.

Dvoje velikih in žarečih oči je gledalo, prezrle so duhovnika in so se radovedno uprle v mladeniča. Od strani je padala luč na njeno obličje, njeno temno obleko in na njen nakit. Mladenič se je opogumnil. Približal se ji je. Radovedno jo je ogledoval in se nasmejal. Podala mu je roko, ki jo je takoj stisnil. Skoraj strogo mu je odtegnila svojo roko.

"Frido," je dejala z globokim, utrujenim glasom, "sedi."

Duhovnik je dejal, da bi rad govoril z Gottfriedom.

"V svoji delavnici je. Lucija, pelji gospoda župnika k nje-mu!" je dejala stroga dama. Lucija je peljala duhovnika po obokanih hodnikih. Nato sta stopala po zavitih stopnicah in dospela do nekih vrat. Lucija jih je odprla in videla sta velik prostor, v katerem je vladala popolna tišina. Sredi neštevilnih skladovnic desk, obdan od redkih vrst lesa, skobelnika, velikih polic, ki so bile obložene z mizarским orodjem, raznimi noži, obličji, svedri in pilami, lonci, ki so bili polni terpentina, firneža, voska in kleja, je sključeno sedel plešast mož. Vneto se je sklanjal naprej in rezljal klado temnega lesa.

"Dober dan, Gottfried!" je zaklical duhovnik.

Mož se je zdrnil in vstal. Obrnil se je in si obrisal roki ob debeli predpasnik. Nekaj časa je pozorno obstal kakor avtomat. Nato se je nasmešnil žalostno, toda neskončno dobrotno.

"Dober dan, Teo!" je dejal. Niti strahu niti presenečenja ni bilo v njegovem glasu. Z odprtimi rokama je pozdravil svojega starega prijatelja.

"Da, da," je dejal Teo, "dve leti sta minuli, odkar sem te zadnjič videl. Vsak dan se zahvaljujem Bogu, da je vse minulo."

Za trenutek je strmel Gottfried izgubljeno predse, potem se je nasmešnil in vprašal z visokim, tenkim glasom:

"Saj boš ostal nekaj dni pri nas? Veselilo naju bo."

"Bojim se, da ne bom mogel posebno dolgo ostati. Toda, ali si ždaš srečen?"

"Eh! Zadovoljen sem!" je zavzdihnil Gottfried. "Boljšega življenja si ne želim."

Teo je pogledal svojemu prijatelju globoko v oči. Zmajal je z glavo. Saj skoraj ni mogel verjeti. Bil je isti mož, da, kaznjeneec, ki ga je obiskaval v Thorbergu. Bil je kaznjeneec Gottfried Sixtus, popolnoma nespremenjen.

(Dalje prihodnjic)

Vsem klientom, prijateljem in znancom

želim

prav vesele in zadovoljne

VELIKONOČNE PRAZNIKE!

JOHN L. MIHELICH

ODVETNIK

Urad: 300 Engineers Bldg. MAin 2015

Stanovanje: 1200 Addison Rd. HE. 1893

HOEDL'S MUSIC HOUSE

7412 St. Clair Avenue

Električni hišni predmeti in godbeni instrumenti. Mervarjeve in piano harmonike.

GODBA ZA VSE PRILIKE

Tudi učimo igrati na godbene instrumente

HE 0139

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem posetnikom in prijateljem!

MANDEL'S SHOE STORE

6107 St. Clair Avenue

Poleg Grdina Shoppe



OBUVALO ZA VSO DRUŽINO

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem posetnikom in prijateljem!

MALZ ELECTRIC

6902 St. Clair Avenue

ENdicott 4808

HEnderson 0575

Pri nas popravimo radio aparate, pralne stroje, čistilce itd. Kar se vam polomi, lahko zopet zvarimo, n. p. avtne fenderje, otroške igrače itd.

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem posetnikom in prijateljem!

Grdina Shoppe

6111 St. Clair Avenue

HEnderson 6800



Bridal Specialties

Bride and Bridesmaid Gowns

VEILS INDIVIDUALLY DRAPED

Graduation and Communion Dresses

Complete Line of Accessories

Vesele velikonočne praznike želimo vsem obiskovalcem in prijateljem!

PERKO ELECTRICAL APPLIANCES

Louis Perko, lastnik

9213 Union Avenue

DI 0025



Pri nas boste dobili razne hišne potrebščine in električne predmete

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem posetnikom in prijateljem!

Vesele velikonočne praznike želim vsem!

JIM OKOREN

6906 ST. CLAIR AVE.

Krojačnica in čistilnica oblek

Čistimo in popravimo moške in ženske obleke.

ANDY'S CAFE

7011 St. Clair Avenue

EN 9152

A. RASPOR, lastnik



Za dobro pijačo in prijetno družbo obiščite našo gostilno

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

Prav vesele velikonočne praznike želita

MR. & MRS. FRANK AZMAN

6501 ST. CLAIR AVENUE

MESNICA IN GROCERIJA

Se zahvaljujemo za dosedanja naklonjenost in se priporočamo za v bodoče. Postregli vam bomo najbolje.

RUDY BOŽEGLAV

Bonded Winery

6010 St. Clair Avenue

EN 0282



Prodajamo vino na kozarce in steklenice.

Se priporočamo.

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem posestnikom in prijateljem!

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem, prijateljem in znancem želi

NICK SPELICH

6210 White Avenue

SLOVENSKA MLEKARNA HENDERSON 2116



Vsem našim cenjenim odjemalcem in odjemalkam se toplo zahvaljujemo za izkazano naklonjenost v preteklosti.

Kot do sedaj bomo tudi v bodoče skrbeli, da bomo vedno najbolje postregli.

Se priporočamo za naklonjenost.

MARY'S FASHION SHOP

6521 St. Clair Avenue

TRGOVINA ZA DEKLETA IN ŽENE

Vesele velikonočne praznike želi vsem ženam in dekletom ter se priporoča za naklonjenost.

PAVLICK GLASS & MIRROR CO.

6034 St. Clair Ave.

EX 3804

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem posestnikom in prijateljem!

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Prihajajočim partizanom v Ljubljano je delila rože in piškote

Mrs. Katarina Lekson, 1209 E. 173 St., je prejela dvoje pisma od sestre Pepce Mišič, Lepodvorska 10, Ljubljana 7, Slovenija, v katerih opisuje svoje izkušnje tekom vojne. Najbolj zanimivo pa je, kako je vsa prevzeta od zmage, delila partizanom, ko so prihajali v Ljubljano, rože, piškote, cigarete itd., kar je hranila od preje, da je mogla skromno postreči zmagovalce. Pri tem poslu je bila tudi filmana. Eno pismo pa je prejela iz Genoa, Italije, od sestre Antonije, katera je bolehnata in zelo revna, kot piše. Pismo so navedena tukaj eno za drugim:

"Ljubljana, 22. jan. 1946

"Ljuba sestra!

"Zelo smo trpeli v tej vojni, kar Ti ne morem popisati, koliko grozot in trpljenja. Kaj vse smo prestali. Tukaj dobijo ljudje veliko iz Amerike od svojih. Tukaj se sedaj vse ženi. Naš Ivo je še pri vojaki in je v službi pri železnici. Domov pride samo jesti in spati. Drugače sem vedno sama. Še vedno mi je hudo po Ivanu. Še vedno hodim na njegov grob, ker nimam človeka, da bi se kaj pomenila. Otroci me ne razumejo.

"Tukaj je grozno slabo, je pomanjkanje vsega. Kaj hočeš, vojna je bila huda. Prokleti Italijani in Nemci, vse so nam uničili in požgali, ljudi pa pobili. To je strašno, to je grozno.

"Rada bi si kupila radio, da bi se malo pomirila, če bi imela denar. Tako je pustilo zvečer, ko sem sama doma. Če bi imela radio, bi poslušala kaj veselega.

"Tvoje pismo je hodilo ravno en mesec. Tudi jaz Ti pišem že tretje pismo. Od Tebe sem prejela dve pismi. Sedaj imam tukaj prvi sneg in tudi mraz je precej. Vaš Hajntrich Bizjakov in njegova 17-letna hčerka, sta mrtva v poganstvu. Njih so Nemci izselili iz njih grunta v Nemčijo. Enega sina tudi pogrešajo, gotovo je padel.

"Te iskreno pozdravljam in poljubljam, Tvoja ljubeča sestra

"Pepca Mišič".

Drugo pismo od sestre iz Ljubljane:

"Ljubljane, 19. feb. 1946

"Draga sestra!

"Z velikim veseljem Ti sporočam, da sem dobila danes Tvoj paket. Najlepša Ti hvala. Dva meseca in pol je hodil paket. Veš, najbolj je hudo za sladkor in mast. Tudi mesa ni. Ob sobofah dobimo po 10 dkg mesa za osebo. Če boš še kaj poslala, pošlji le bolj v hrani. Najbolj pogrešamo sladkor, mast in meso. Kruha imamo dovolj in moke. Seveda, obleke tudi rabim.

"Ivo je vse zgubil v hribih. Sedaj je še pri vojaki. Pride samo jesti domov in včasih tudi spati. Sedaj skrbimo samo za hrano, da ne pridemo v bolezen, ker smo zelo slabo živeli vsa leta vojne.

"Iz Amerike prihaja zelo veliko paketov. Lepo skrbi Amerika za naše reveže kateri so vse izgubili v tej vojni. Tudi otroci dobijo pakete; sedaj so dobili od osmega do štirinajstega leta in starčki, vojne sirote itd.

Ivo je tudi veliko pretrpel. Bil je dve leti v gozdu, na mrazu, lačen. Včasih pripoveduje,

kako je bilo. Jaz se čudim, da je ostal živ.

Veš, jaz dobim Tvoja pisma vsa odprta. Ne smeš pošiljati denar v pismu. Uboga Slovenija, koliko je pretrpela. Če vasi so požgane, ljudje pa pobiti in postreljeni. To je bilo neka j groznega. Tudi zame je bilo hudo. Petkrat sem imela preiskavo. Celo stanovanje so mi obrnili Italijani zaradi Ivota, ker so hoteli vedeti, da kje je. Potem, ko so prišli Nemci, me je pa policija zopet pestila, da kje je sin. Ne morem Ti popisati moje gorje. Jaz sem bila včasih vsa iz sebe. Najbolj sem se bala domačih izdajalcev, ker so vedeli, da je Ivo pri partizanih. Kar oblečena sem hodila spat mesece in mesece. So kar ponoči prišli po enega ali drugega in postrelili. Še danes ne vemo kje so reveži vsi in kaj se je vse dogajalo. Ne morem Ti popisati grozot.

"Prvi je Italijan svinjaril, potem pa Nmec, povrh pa še domači izdajalci. Naši domačini so se imenovali "črna roka". Gorje tistemu, po katerega so prišli, črna roka je ustrelila vsakega in domači ga niso nikdar več videli. To se je dogajalo samo

Žalostne novice od brata

Mr. Louis Lausch, 10113 Nelson Ave., je prejel pismo od brata Janeza Lavša iz Zagorice št. 17, pošta St. Vid pri Stični. Brat piše, da imajo baš ob času, ko je pisal pismo, brata Naceta na mrtvaškem odru. Tudi glede ostale družine piše, da so zelo revni, ker so toliko morali prestatati tekom vojne. Pismo je sledeče:

"Zagorica, St. Vid pri Stični, 15. dec. 1945.

"Dragi brat Lojze!

"Najprvo ko Ti pišem, Te lepo pozdravim. Zelo sem bil vesel, ko sem dobil Tvoje pismo, kakor sam pišeš, da ga bom vesel. Ampak Ti boš mojega žalosten. Vprašaj me, če smo še živi. Ravno sedaj, ko Ti pišem, imamo Tvojega brata Naceta na mrtvaškem odru. Brat Miha je pa pogrešan. Ne vem nič za njega. Je bil že poročen, ima ženo in dva otroka. Na domu je sedaj samo Micka pa Mihetova družina.

"Sestra Pepa je še živa, pa je bila že tudi v hudi stiski. Možja so ji bili tudi že odpeljali, pa je vendar že prišel domov.

"Sedaj Ti pa opišem nekaj mojih težav. Dosti nas je bilo, pa kmalu ne bo nobenega več, sem že sam ostal. Samo vidva sta še tam daleč, pa se ne da do vaju priti. France je tudi je pisal Micki, je še ravno tam, kot je bil. Ga tudi zanima, kako je z nami.

"Ti pišeš, da si zdrav in da imaš vsega zadosti. Jaz sem pa tak revež, zmerom bolan. Zdej me pa še žalosti, ko imam pogrešanega ta starejšega sina Janeza in ta drugo hčerko, Minko. V najlepših letih sta bila, pa ne vem za nobenega. Dragi brat, jaz Ti sploh ne morem opisati moje težave, tako, če se ne zboljša, bom šel tudi jaz za Nacetom.

"Pomanjkanje je na vseh rečeh pri meni. Najmanj imam o

ponoči, dokler nismo bili uničeni, da smo se bali noči.

"Najbolj so imeli na piki družine, katerih otroci so se nahajali v hribih. Si lahko misliš, koliko strahu sem prestala. Kadar je prišla policija k meni, sem vedno trdila, da je sin mrtev, drugače bi mi gotovo pisal.

"Hvalabogu da niso imeli časa, drugače bi nas bili vse is-selili. Tisti dan, ko so prišli partizani v Ljubljano, sem norela celi dan po mostu z rožami od veselja in delila vojakom rože in cigarete. Še piškote sem napekla; si lahko misliš, kako sem šparala za tisti dan. Če greš kaj v kino, me boš videla, kako vpijem sama na cesti in imam cel šop rož; imam na sebi črno obleko in bel krogelček. So me filmali na cesti. Ivo je prišel peti dan potem. Preje pa je enega poslal iz St. Petra povedati, da je še živ in zdrav.

"Veš, to je bila kalvarija trpljenja. Ubogi narod! Ne morem Ti popisati vsega gorja, kaj vse smo morali prestati. Noči so bile najbolj grozne. Pošiljam Ti iskrene poljube in pozdrave, Tvoja ljubeča sestra

"Pepca Mišič".

Druga sestra, Antonija Bianki, živi v Genoa, v Italiji. V svojem pismu toži, da je zelo revna, da je vse izgubila, kar je imela in je vdova. Bila je tri mesece v bolnišnici in je še vedno hudo bolna. Med vojno je bila njena hiša bombardirana in tako je prišla ob vse.

obleke in obutve. Družina pa velika, imam 10 otrok, pa vse bolj take, da so samo za jesti. Za delo jih je malo. Zmerom delamo, pa imamo komaj za sproti. Ti pa praviš, da nič ne delaš, pa Ti vseeno ni nobene sile. Pri nas je pa druga, čeprav delamo, pa še ni nič. Denarja nimam nič. Včasih sem kaj prodal, zdaj pa dam kar zastoj. Za kmetijo sem imel tako lepe vole, zdaj imam pa eno kravo, pa enega slabega junčka. Tako so se časi zaoznanili v našem kraju. Tako se res ne morejo zaceliti naše rane. Pa kar je božja volja. Da smo le živi ostali, ko nam je bila vedno smrt za petami, ko so letele hruške na nas. Cela družina je bila v hiši, ko je padla svinčena hruška, pa ni nobenega ubilo. Samo žena je bila ranjena v roke. Pa tudi sosede in naše sorodstvo je bilo vse na tem.

"Sedaj to pismo skončam in bom drugič več pisal, ako dočakam, kar še upam. Nace je nesel Francetu pismo na pošto. Če en teden pa je umrl. Bolan je bil celo leto, je vedno težil. Delati že ni mogel več, doma pa ni bilo nič za njega. Spomni se še name vsaj s pismom. Zbogom.

"Tvoj brat

"Janez Lavš."

PRVI JUGOSLOVANI V AMERIKI!

Kdo so bili prvi Jugoslovani, ki so se naselili v Ameriki? Če ne veste, čitajte "A Nation of Nations," knjigo, ki je najnovejšo literarno delo našega ameriško-slovenskega poznanega in spoštovanega pisatelja Louis Adamiča. Za vsakega naseljence ali tu rojenega Slovence ali Jugoslovana je zelo važno, da vel v uredništvu Enakopravnosti jo lahko nabavite.

NORWOOD SHOE REPAIR

1101 Norwood Road



Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

IMAMO OBSIRNO ZALOGO LEPO NAPOLNJENIH

VELIKONOČNIH KOŠARIC

TAYLOR VARIETY

(5c & 10c do \$1.00 TRGOVINA)

6714-16 St. Clair Ave.

Vsem odjemalcem, prijateljem in znancem vesele Alelujo!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

želimo vsem z iskreno željo, da bi zavladata ljubezen in bratstvo med narodi ter bi res doživeli dan Vstajenja in preropenja sveta.



LUSTRIK TOOL CO.

PETER LUSTRIK, lastnik

FRANK MACK

REALTOR - BROKER'S LICENSE

Kadar želite prodati ali kupiti zemljišča, posestva, trgovino, itd. se z zaupanjem obrnite do nas.

Točna in poštena postrežba.

6603 St. Clair Ave. - EX 1494

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem posestnikom in prijateljem!

Kay Shoe Co.

FINO OBUVALO ZA VSO DRUŽINO



6418 St. Clair Avenue

WEATHER BIRD IN PETERS DIAMOND BRAND ČEVLJI ZA DEČKE IN DEKLICE

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem posestnikom in prijateljem!

Parkwood Home Furnishings

7110 ST. CLAIR AVE.

EN 4808

Kadar kupujete zavese, pridite k nam. Ne računamo za popravila.

Želimo vsem vesele velikonočne praznike!



Vprašajte za Jennie Hrovat

FINO POHIŠTVO, LINOLEJ in druge potrebnosti za dom dobite po zmernih cenah pri

CAPITOL FURNITURE

6922 St. Clair Avenue

HE 4522

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

Beros Studio

6116 ST. CLAIR AVE.

TEL. EN. 0670

WISHING YOU A HAPPY EASTER

We are now back from our vacation and ready to render you the best in service.